

Die Matie

TWEEWEEKLIKSE STELLENBOSSE STUDENTEKOERANT
UITGEGEE ONDER BESKERMING VAN DIE SR

Jaargang L Nr. 10

DONDERDAG, 20 SEPTEMBER 1984

DIE manskoshuise Wilgenhof en Helderberg het die geskil wat voortgespruit het uit die verwydering en vernietiging van Helderberg se koshuistrofée-motortjie opgelos.

Die vise-reaktor, prof. Roux de Villiers, het as arbiter tussen die afvaardigings van die twee koshuise opgetree. Tydens die onderhandelinge is

Willows en Helderberg maak vrede

elke koshuis deur sy inwonende hoof, die primarius en onder-primarius verteenwoordig.

Volgens mnr. Oekert Meyer, die onder-prim van Helderberg, is sy Huis tevrede met die uitslag van die

onderhandelinge. Tydens die onderhandelinge is daar op die volgende besluit:

— Wilgenhof sal 'n bedrag van R500 aan Helderberg oorhandig.

— Daar moet in beide *Die Matie* en *Eikestadnuus* 'n

brief verskyn waarin Wilgenhof om verskoning vra.

— Die primarius van Wilgenhof moet ook aan die inwoners van Helderberg om verskoning vra.

— 'n Koperplaat moet in Helderberg se Sportman-

klub geïnstalleer word. Op hierdie koperplaat moet die redes vir die betaling van die bedrag van R500 uiteengesit word.

Mnr. Meyer het voorts gesê dat Helderberg die saak nie teen Wilgenhof as 'n ge-

heel hou nie, omdat net enkele individue klaarblyklik verantwoordelik is. 'n Bewys hiervan is die feit dat die Huis vir Wilgenhof se prim hande geklap het nadat hy die R500 in die Helderberg-eetsaal oorhandig

het.

Mnr. Gawie de la Bat, primarius van Wilgenhof, het gesê dat 'n brief wat die hele insident verduidelik, reeds aan *Die Matie* gepos is. (Sien brief op bl. 12 - Red.)

Mnr. Hennis de Vos, inwonende hoof van Wilgenhof, het gesê dat hy die hele insident as blote "studentepret" beskou.

NP betaal Myburgh se pamflet

DIE NASIONALE PARTY het die onkoste gedra vir mnr. Nic Myburgh se anti-UDF pamflet. Die pamflet, onder die opskrif: *UDF, waar staan u?* is op Donderdag 28 Augustus op die kampus versprei.

Mnr. Myburgh het aan *Die Matie* verduidelik dat die Nasionale Party 'n fonds vir publikasies het. 'n Komitee besin oor aansoekke aan hulle gerig om finansiële hulp vir publikasies. Mnr. Myburgh het vanweë die groot publisiteit wat die UDF tydens die verkiesing van bruin en Indiër-kandidate in die dagblaai geniet het, en met die oog op die aanhouding van sommige UDF-leiers gedurende die verkiesingstydperk, "gedink dat dit nie onvanpas sou wees om sake onder perspektief te plaas nie." Sy aansoek aan die Nasionale Party se komitee om sy drukkoste te dek is dus goedgekeur. Hy het voorts gesê dat hy as bronne "by die opstel van sy pamflet, 'n samestelling van verskeie geskrifte gebruik het."

UDF-andersdenkendes outomaties met die ANC en Kommunistiese Party geassosieer word.

In antwoord hierop het mnr. Myburgh gesê "dis 'n goedkoop set van UDF-ondersteuners om die gemors wat hulle teweegbring het nou toe te smeer." Intussen bly die opsteller van die tweede pamflet steeds anoniem, ondanks navrae by sekere bekende UDF-simpatiseerders vanuit studentegeledere.

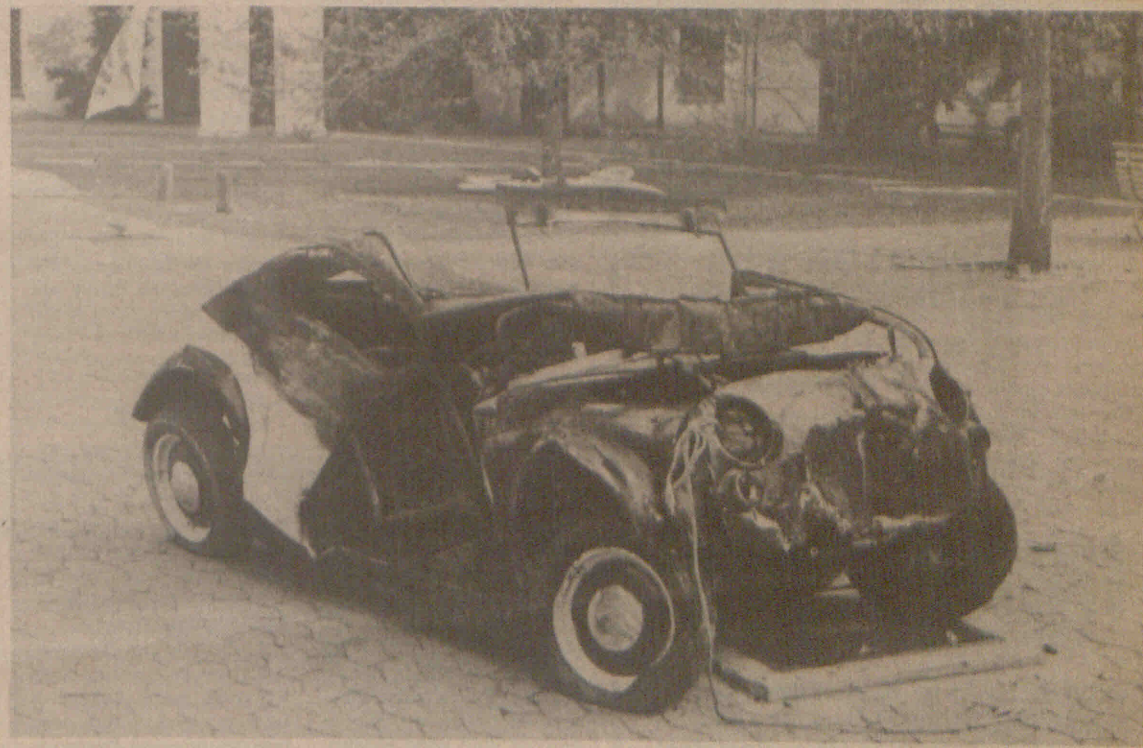
Toestemming

Dit het ook na vore gekom dat mnr. Myburgh nie die nodige toestemming vir die verspreiding van die pamflet verkry het nie. Volgens SR-reglemente moet die sekretaris eers die pamflette en vlugskrifte goedkeur voordat

dit versprei mag word op die kampus.

Mnr. Phillip Verster, SR-lid, het gesê dat die Uitvoerende Komitee beslis het dat die pamflet nie van kwaadwillige aard was nie. Hy omskryf kwaadwillige aard as iets wat "gemik is teen die persoon." Na 'n byeenkoms met die UK, waar mnr. Myburgh sy saak gestel het, is hy ernstig gewaarsku.

Mnr. Myburgh beskryf sy ongemagtigde optrede as een van "n sameloop van omstandighede." Hy het tydens die verspreiding onthou dat hy toestemming moet hê om sy pamflet te versprei. Daar was op dié stadium egter geen SR-lid op kantoor nie, en hy het maar besluit om voort te gaan daarmee, omdat die mense wat vir hom die verspreiding gedoen het, moes klas toe gaan.

SR aanvaar nuwe reglemente vir DM

AANBEVELINGS gemaak deur 'n kommissie gestig in die hitte van die omstredeheid rondom *Die Matie*, en geteipeer deur die voorsteller, me. Annami Oosthuysen, as "geen dramatiese veranderinge nie", is so pas deur die Studenteraad (SR) aanvaar.

Die kommissie se verslag werp lig op die regposisie van *Die Matie* in geval van 'n lastereis en die posisie van

Die Matie binne die Universiteit se erkende gesagstrukture. Veranderinge in die reglemente sal die gebruik van 'n nuwe Joernalistieke Kode en die stigting van die pos van 'n Bestuurs hoof vir *Die Matie* tot gevolg hê.

Die oud-redakteur van *Die Matie* om wie se kop die media-storm vroeër vanjaar losgebars het, me. Corinne Oosthuizen, 'n lid van die kommissie, sê sy is bly dat die verslag se aanbevelings aanvaar is. Sy hoop dat dit onnodige probleme tussen *Die Matie* en die owerhede sal uitskakel, maar het die SR se bespreking en die verwysingsraamwerk waarbinne dit plaasgevind het teleurstellend en gevind. Debat oor belangrike kwessies het agterweë gebly terwyl bespreking gesentreer het om die SR-lede se eie belange.

Die kommissie het bevind dat in die geval van 'n lastereis die Hoofredakteur van *Die Matie* en die SR-voorsitter, as verteenwoordiger van die Studente-unie, aanspreeklik sal wees. Die uniekheid van *Die Matie* se regposisie blyk verder uit die feit dat die Rektor die Hoofredakteur kan afdank sonder om gebind te wees aan die vereistes wat in die breë Suid-Afrikaanse reg geld.

Die SR-bespreking oor die aanbevelings het gewentel om die feit dat die Hoofredakteur aan nuusbydraes van individuele SR-lede slegs "billike en genoegsame" dekking moet verleen en nie gedwing word om dit te plaas nie. Mnr. Niël van der Merwe, sekretaris van die SR, wou 'n bepaling hê waarmee hy die Hoofredakteur kan dwing om dit wel te plaas,

terwyl mnr. Francois Sieberhagen nie die plasingbesluit aan die "subjektiewe besluit" van die redakteur wou oorlaat nie.

In haar repliek het me. Annami Oosthuizen gesê dat suksesvolle samewerking rus op "'n goeie verhouding en oop gesprek" tussen die SR/SP en *Die Matie*.

Inwoners van Wilgenhof het verlede week Helderberg se "koshuistrofée" wat op hulle dak gepryk het van die dak gestoot. Daarna het hulle petrol oor die motor uitgegooi en dit aan die brand gestee. Sedertdien het onderhandelinge tussen die twee koshuise plaasgevind en is die geskil bygelê.

(Sien berig elders op hierdie bladsy.)

Zet maak weer verskyning met Biko-pamflet

SAAM met verskeie voorvalle van geweldpleging om die dood van die swartbewussynleier, Steve Biko, te herdenk, is 'n aantal pro-Biko-pamflette op die kampus versprei.

Een van hierdie pamflette het spesifiek aandag getrek, aangesien dit klaarblyklik deur die hoogs geheime subversiewe organisasie, *Zet*, versprei is. *Zet*, 'n organisasie wie se ideologie ooreenstem met dié van Steve Biko, het in 1982 opslae gemaak nadat inligting deur *Die Matie* gepubliseer is wat die bestaan van dié organisasie bevestig het.

Die *Zet*-pamflet stel dit eksplisiet dat die stryd om volkome vryheid vir die swart bevolking van Suid-Afrika steeds voortduur. Dit bevat ook 'n aanhaling uit die *Freedom Charter* van die verbode African National Congress. Die tweede pamflet bevat 'n foto van Steve Biko, asook 'n emotiewe beskry-

wing van die omstandighede waarin Biko op 12 September 1977 gesterf het.

Zet, wat na die pamfletoorlog in 1982 nog nie weer pertinent op Stellenbosch opgeduik het nie, het alreeds in 1981 probleme met die Veiligheidspolisie gehad nadat dié instansie pamflette wat deur *Zet* op die kampus versprei is, gekonfiskeer het. Hierdie pamflette is gevolglik deur die Publikasieraad verbied. Beweringe dat die Veiligheidspolisie toe persone wie met *Zet* verbind was, ondervra het, is deur die tabelleerder van die Veiligheidspolisie op Stellenbosch ontken.

Die vraag of dit wel *Zet* was wat die pamflet versprei het, het ontstaan nadat 'n naamlose persoon telefonies aan *Die Matie* gesê het dat die pamflet 'n individuele poging was deur 'n persoon wat geen verbintenis met *Zet* het nie. *Zet* het ook enige betrokkeheid by die opstel van die pamflet ontken.

NSF

Die *Matie* het die oorsprong van die pamflet nage-spoor as een wat sowat vier maande terug by o.a. die Universiteit van Kaapstad uitgedeel is, en wat uitgerek is deur die National Student Federation, die oorkoepelende liggaam van gematigde studente landswyd. Mnr. Myburgh se pamflet verskil daarvan dat sy inleidingsparagraaf Matie-gerig is, en dat die voorblad gedeeltelik vertaal is. Origens is slegs her-sette materiaal vanuit die NSF se pamflet gebruik.

Teenpamflet

Die pamflet van mnr. Myburgh is op Vrydag 29 Augustus opgevolg deur 'n naamlose teenpamflet wat in die Neelsie gelaat is. Die tweede pamflet, wat namens 'n paar selfdenkende studente geskryf is, is van swak gehalte, betreffende beide inhoud en tegniese versorging. Dié pamflet het net so 'n heilige reaksie ontlok. 'n POLSTU-lid, mnr. Andries du Toit, het die vermoede uitgespreek dat die pamflet deur "mense soos mnr. Myburgh" opgestel is om 'n politieke klimaat te skep waarin

-UDF-

The Story behind the Front

On January 22 1984, the recently formed United Democratic Front (UDF) launched a well-publicised "million signatures" campaign. Purpose? The Blind Explanation was given that the UDF wants to make it clear to the world that the majority of South Africans are opposed to the New Constitution and the Koothof Bills, seen as further entrenching Apartheid and white domination.

THIS IS PURE WHITWASH. Some good brains are behind this million signatures drive, and the real intentions are far more sinister. Subsequent to the Nkomati Peace Accord, ANC ranks in some Frontline Black State suffered considerable upheaval. In the course of these upsets, photostats of UDF one million signature lists were recovered — page after page with names underlined.

IT HAS BEEN DISCLOSED THAT THESE PETITION LISTS (REQUIRING THE SIGNATORY'S PRINTED NAME, ADDRESS AND SIGNATURE) ARE BEING USED AS THE BASIS OF A MAJOR RECRUITING DRIVE FOR THE OUTLAWED ANC.

-UDF-

THE STORY BEHIND THE FRONT

On January 22 1984, the United Democratic Front (UDF) launched a well-publicised "million signatures" campaign. Purpose? The Blind Explanation was given that the UDF wants to make it clear to the world that the majority of South Africans are opposed to the New Constitution and the Koothof Bills, seen as further entrenching Apartheid and white domination.

THIS IS PURE WHITWASH. Some good brains were behind this million signature drive, and the real intentions were far more sinister. Subsequent to the Nkomati Peace Accord, ANC ranks in some Frontline Black State suffered considerable upheaval. In the course of these upsets, photostats of UDF one million signature lists were recovered — page after page with names underlined.

IT HAS BEEN DISCLOSED THAT THESE PETITION LISTS (REQUIRING THE SIGNATORY'S PRINTED NAME, ADDRESS AND SIGNATURE) ARE BEING USED AS THE BASIS OF A MAJOR RECRUITING DRIVE FOR THE OUTLAWED ANC.

STUDENTS — A New ANC Target

This disclosure must be seen in the light of the recent change in ANC planning strategy to recruit WHITES to establish an internal fifth column aimed at:

- Building up a better informed, more professional internal resistance structure.
- Acting as conduits for intelligence and information gathering.
- Helping to promote high priority sabotage targets that have critical and direct Whites can be in providing information for such sabotage attacks was amply illustrated by the case of Hendrick Christen, a lecturer at the University of Cape Town who did research for the ANC in the Koringberg Nuclear Power Plant.

Die pamflet wat deur mnr. Nic Myburgh op Stellenbosch versprei is verskyn hier regs bo. Links is die pamflet met 'n identiese bewoording wat deur die National Student Federation op die kampus van die Universiteit van Kaapstad versprei is. Op die NSF-pamflet word die kopiereg voorbehou.

Bomdreigement

INGANGE na geboue op die kampus is gister afgesluit en sakke deursoek nadat 'n bomdreigement ontvang is.

Volgens mnr. Douglas Davis, persoonlike sekretaris van die Rektor, het 'n Engelssprekende persoon met 'n tipiese Suid-Afrikaanse aksent gisteroggend na Administrasie gebel en gevra om met die Rektor te praat. Toe hy meegedeel is dat die Rektor besig was, het hy gesê: "Tell the Rector there are going to be bombs and fire on the campus today."

Volgens kol. Ivan Bester, hoof van Risikobestuur, is daar 'n vaste prosedure waarvolgens sodanige dreigemente hanteer word. Lede van die Stellenbosch-kommando sou gisteraand die kampus patroleer.

By die ter perse gaan was geen verdere besonderhede beskikbaar nie.

BEKENDSTELLING

Sweatband se kenmerk is oorspronklikheid

André Mouton

HIER is nou 'n "band" met wie jy sonder "sweat" 'n onderhoud kan voer! Die eerste en blywende indruk wat geskep word, is een van pretensieloosheid en openlikheid. Hierdie houding word noodwendig ook weerspieël in hulle musiek. Hoewel die groep eers aan die einde van verlede jaar gestig is, bestaan daar 'n hegte band (amper familieband) tussen die lede. Die groep bestaan uit John

Mair (hoofghitaarspeler), Wendy Oldfield (hoofsangeres), Dieter Stutz (basgitaarspeler) en Lesley Cooke (dromme). Weens John se diensplig was die groep vir 'n ruk onaktief, maar vandat hy na Kaapstad verplaas is kom hulle weer goed op dreef.

Insig

Volgens John was dit aanvanklik moeilik om weer by die groep in te skakel. An-

dersyds het sy afwesigheid tot hernieude insig en ywer vir die groep gelei.

John lê baie klem op die belangrikheid van die lirieke en vul dit meesterlik aan met sy bedrewe ghitaarspel. Die meeste lirieke word deur hom geskryf, hoewel die res van die groep ook hulle bydrae lewer.

Wendy is by Barclay House in Kaapstad besig met haar opleiding as kindertuinonderwyseres. Met haar unieke stemkwaliteit vorm sy 'n onmisbare deel van die groep se intieme aanslag.

Atmosfeer

Sy beskik oor die vermoë om met die variasie van haar stemtoon die atmosfeer van elke liedjie suksesvol oor te dra. Haar verhoogoptrede, wat sy willekeurig kan laat wissel van die sensuele tot die "happy-go-lucky", toon besondere potensiaal en kan slegs as 'n bate vir die groep beskou word.

Lesley, 'n student aan die Universiteit van Kaapstad, is die man wat sorg vir die ritme. Met sy luilekker "sunshine-boy"-voorkoms en bedrewe dromspel dra hy by tot die groep se pretensielose en openhartige beeld.

Hoewel Dieter meer stil en ingetoë voorkom, is hy tog duidelik ernstig oor sy musiek. Sy basgitaarbydrae en algemene verhoogoptrede vind goed aansluiting by die res van die groep. Om Sweatband se musiek-

styl te definieer verg 'n bietjie sweet. Met hul goed beplande komposisies en weldeurde dagte lirieke slaag hulle daarin om eentonigheid teen te werk. Een van die belangrikste faktore wat hulle goeie kontak met hulle gehoor in die hand werk, is, behalwe hulle gemaklikheid op die verhoog, ook die uitstekende balans tussen die klanksterkte van die instrumente en die hoorbaarheid van die lirieke.

Op 'n vraag oor watter boodskap hulle met hulle musiek wil oordra, het John geantwoord: "Definitief geen politieke kommentaar nie." Volgens hom is politiek onpersoonlik en Sweatband streef juis daarna om op meer persoonlike vlak te kommunikeer. John beskou onder andere die familie-eenheid as 'n belangrike faktor wat deesdae verwaarloos word, en daarom word baie van sy lirieke daarom gesentreer.

Lirieke

Sweatband is groot aanhangers van David Bowie, The Pretenders, "vroeg" Bruce Springsteen en Talking Heads. Die klem wat hulle lê op die belangrikheid van sinvolle lirieke is moontlik hieraan toe te skryf.

Al die lede van die groep geniet dit baie om op Stellenbosch (in die Akker) op te tree (veral Wendy was baie entoesiasies). Die groep is die sweet werd, en word ten sterkste aanbeveel.

Sweatband is van links na regs Dieter Stutz, Wendy Oldfield, John Mair en Lesley Cooke. Die groep speel tans elke naweeksaand by die Akker.

Kubuskoning eet by Loeloeraai

Fritz Brand

OP Woensdag, 12 September, het die Loeloeraai-braai-restaurant sy tweede verjaardag gevier. Die eregas by dié geleentheid was mnr. Adriaan Niewoudt van Kubus Kwekerie-faam. Die Matie het met die Kubuskoning gaan gesels en wou meer oor hom as mens en sy produk te wete kom.

Bekou u uself as die Vader van die Kubuskekers?

Ja. Waar het u begin? Ek het in Februarie vanjaar met R902 op die rekening van die Kwekerie begin. Daar was egter so 'n stormloop dat dit wat ek vir twee jaar beplan het binne agt maande gerealiseer is. As gevolg daarvan was ons administrasie aan die begin van die jaar deurmekaar. Dit is egter nou weer reg.

Hoe sien u Kubus Kwekerie?

Ek sien dit as die praktiese inwerkingstelling van die kapitalistiese stelsel. Suid-Afrika, uitgesonderd die kommunistiese lande, het van die moeilikste wette. As Kubus dus hier slaag, kan dit net 'n sukses in 'n ander land wees. Die regering kan tog immers nie 'n anti-kubuswet maak nie.

Wat is die rasverdeling van die kwekers?

Dit is oorwegend Blankes, want hulle beskik oor die kapitaal. Dit wil egter nie sê dat ons teen rasse diskrimineer nie. Anderskleuriges is

net so welkom om kulture vir hulle aan te koop. In verband met hierdie en die vorige vraag is daar 'n gedagte wat ek net wil noem en dan daar laat: Die nie-blanke werker is op die huidige stadium met minder kapitaal (-goedere) tevrede as die Blanke. Die beperking van 25 eenhede verhoed dus dat

is net 'n zerosomspel. Dit beteken dat aan die einde van die dag die verliese wat gely sal word dieselfde gaan wees as die hoeveelheid kapitaal wat in die onderneming gestoot is. Wat is u reaksie daarop?

Dit is ons einddoel dat alle kapitale insette deur buitelandse valuta gedek word.

Mnr. Adriaan Niewoudt van Kubus-faam in ligte luim in die Loeloeraai afgeneem.

baie werkers net een kultuur koop en dan ophou werk en niks doen nie.

Wat sien u in die toekoms vir Kubus Kwekerie?

Patentregte kan aan die buiteland verkoop word: Sulke lande kan dan byvoorbeeld R4,00 per kultuur aan Suid-Afrika betaal. Sodoende sal buitelandse valuta die land instroom.

Die volgende stelling word gemaak: U kwekerie

Wat verliese betref: Niemand in Suid-Afrika sal 'n verlies ly nie.

Daar is sprake dat die huidige inkomste, nl. R10,00 per oes, dalk kan verminder. Enige kommentaar?

Ek kon 50c of selfs 30c per oes uitbetaal het, maar dan sou dit nie uit 'n winsoogmerk die moeite werd gewees het nie. Nou betaal ek R10,00, maar R4,00, R2,00 of selfs R1,00 is ook nog produktief die moeite werd. Die inkomste per oes kan dus later daal. Al verskil wat dit egter wesenlik sal meebring is dat die belegger net 'n bietjie langer sal moet wag om sy kapitale investering te dek.

Hoe voel u oor mededingers soos Kalbos?

Ek sien hulle nie as kompetisie nie.

Hoe het u die media se aanvalle op u as persoon erbaar?

Oor myself het ek niks gevoel nie. Ek was egter bekommerd, want ek het met vriende, wat my vertrou het, se geld gesit. As iets verkeerd sou loop, sou ek hulle teleurstel.

Hoe stabiel dink u is u besigheid nog?

U kan nog met vertroue koop.

Het u lewenspatroon nie heelwat verander vanaf boer tot sakeman nie?

Nee, ek het maar nog altyd so iets ekstra, behalwe boer, gedoen.

Ten slotte het mnr. Niewoudt gesê dat mans so oud is soos hulle voel, maar 'n vrou so oud is soos sy lyk. Volgens hom is al oplossing: Cleopatra's Secret.

WIL JY ...

- ... 'n MOTOR wen!
- ... OORSEE gaan!
- ... 'n HI-FI besit!
- ... 'n TV besit!
- ... 'n WINDSURFER hê!
- ... ekstra SAKGELD hê!

INDIEN WEL:

Skryf NOU in as Karnavalmeester by jou HK-lid (Karnaval) óf by die Karnavalkantoor in die Neelsie (Mev. Roelofse).

ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR

ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR

ONS PLEK

PLEINSTRAAT 25 (LANGS BARCLAYS BANK)

Oom Mike en Tannie Mary bedank alle MATIES vir hul troue ondersteuning die afgelope jaar.

KOUË & WARM WEGNEEMETES

Jeff
nooi alle
MATIES om sy
DIENS EERSTE-BELEID
op die proef te stel.

URE:

Ma—Sa . . . . . 7VM—2VM
SO . . . . . 8VM—2NM
6NM—1VM

ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR • ONDER NUWE BESTUUR

Raak u Verloof?

lees dan verder . . .

Die besluit om verloof te raak is een van die belangrikstes in u lewe . . . die keuse van die regte verloofing byna net so. Gelukkig is daar 'n diamantdeskundige op wie u kan vertrou en u met raad en hulp sal bystaan.

Spectra Diamante is 'n diamantsaak met eie goudsmeewerke wat diamante en monterings teen groothandelpriese direk aan die publiek verskaf. Besparings van tot 50% is moontlik op kleinhandel pryse.

Daar is 'n groot verskeidenheid verloofringe sowel as los diamante en monterings om van te kies.

Elke diamanttring word verskaf met 'n volledige graderings-en-waardasie sertifikaat . . . u waarborg van egtheid en gehalte.

Kom gesels met Jimmy Taylor, hy sal u help om diamante te verstaan en om die beste keuse binne u begroting te maak. Of, skryf vir ons gratis brosjure; "Kies 'n Diamant".

SPECTRA DIAMANTE

Sabelsentrum Nr 7
H/v Voortrekker & Durbanweg
Bellville Tel 97 5552

UCT's student magazine, *Varsity*, saw the SRC elections in a rather different light.

SRC

Maidens rule the roost at UCT

CAPE TOWN — The corridors of power at UCT are filled with a more gentle pattern of feet this year. Of the fifteen positions on the SRC, eight are filled by women. These include the top positions of SRC president, Rag Committee, the Medical Students' Council and the Inter-University Committee.

the campus (boycotts, the Buthelezi incident, etc.) during election time. Some feared that the mandatory 25% might not be reached. The candidates however made it by the skin of their teeth. Only 27,91% of all UCT students voted, which represents a drop of 7,22% from 1983 and one of the lowest polls ever. Just seventeen candidates stood for the fifteen positions on the Students Representative Council this year.

stood for re-election — Ms Christine Burger, Mr Glenn Goosen, Ms Viv McMennamin, Mr Justin Simpson and Mr Anthony Greenstein — were returned. Of these, only Mr Simpson was standing

sities can ever aspire to be truly democratic.

Awareness

The fact that the first nine positions went to candidates who stood on UDF/Freedom Charter tickets emphasises the support for the UDF at UCT. Ms Christine Burger commented on this social awareness, saying that many students rejected the new constitution outrightly, although some hoped that the reformative steps would improve matters for the oppressed.

Persecutions

However, in the light of the current spate of political persecutions and violence, even the optimists are becoming disillusioned with the New Deal. Ms Burger said: "Following the widespread anti-election feelings within the communities, many of these students have realised that the new constitution fails to begin to meet the needs and aspirations of black South Africans and that this can be achieved only through a constitution, drawn up democratically, which reflects the will of the people."

The representatives for the 1984 SRC are Christine Burger, Paula Hathorn, Glenn Goosen, Vivien McMennamin, Donald Skinner, Steve Kromberg, Allison Billing, Barbara Friedman, Colin Kahanovitz, Justin Simpson, Carla Sutherland, Anthony Greenstein, Kim Densham, Richard Sauerman and Alistair de Coning.

Ms Christine Burger

on a moderate, "representative-only" ticket. He received 29,21% of the votes, placing him tenth in the polls. Mr Nicholas Gevers, one of the candidates, did no campaigning whatsoever. Having withdrawn too late from the elections, he technically still was a candidate and even managed to get 254 votes.

Democracy

One of the issues that came up in the election was that of the Freedom Charter, which Afrikaans universities still refuse to sign. Mr Glenn Goosen called for greater student participation in the struggle for democracy in the universities and political situation in South Africa. He said however that society itself will have to be democratic and just before univer-

Suffered

Ms Christine Burger (24), a third-year law student, romped home with 2 218 votes — being 66,65% of the votes and the best individual poll since 1967. She received 800 more votes than her nearest opponent, Ms Paula Hathorn. Ms Burger came first in all but the Commerce and Music Faculties, attaining 65,09% of the Law Faculty's vote.

The poll seemed to have suffered much from the high level of political activity on

Liberal

The election results were true to the university's liberal tradition, with the top nine positions going to candidates standing on leftist tickets. These ranged from pro-UDF sympathies and rejection of the new constitution to opposition to military conscription. All five students that

SRC approves gays

JOHANNESBURG — After months of lobbying and a spate of publicity, the Wits Gay Movement was recently unanimously accepted and approved by the Students' Representative Council of the University of the Witwatersrand.

At a previous SRC meeting, the constitution for the new movement was tabled and also passed by the SRC.

The main objectives of this organisation are to provide support for gay students, counter discrimination based on sexual orientation, and educate people about issues pertaining to homosexuality.

As an official students' society, the Wits Gay Movement is entitled to funds from the SRC which will allow for effective action. The students are currently engaged in the production of a publication, and any donations will be greatly appreciated, according to James Burt, WGM co-ordinator.

He said that this latest development was a breakthrough for gay students at higher educational institutions.

"Previously independent gay movements at universities have been extremely difficult to get off the ground,

mainly as a result of opposition at administration level. However, Wits has now set a precedent which will hopefully encourage students on other campuses to organise and launch official gay student groups," he added.

An informal support group for gay students having hassles with the social accommodation of their homosexuality, was recently formed at the University of Cape Town.

A body, the Gay Information Workshop, was constituted under the aegis of the Student Affairs Administration last year.

Louis Botha stam af van slavin

GENL. LOUIS BOTHA, Suid-Afrika se eerste premier, president Paul Kruger van die voormalige Z.A.R., genl. J.H. de la Rey asook Andries Hendrik Potgieter, bekende trekleier, was almal afstammelingen van 'n swart slavin wat in die 17de eeu aan die Kaap geleef het. Saam met hulle is nog ongeveer 200 000 wit Suid-Afrikaners nasate van die persoon.

gieter se herkoms kan na hierdie huwelik teruggespeur word). Een van hulle kinders, Sibella, het getrou met P.R. Botha. Hulle derde kind, Philip Rudolph Botha, was genl. Botha se oupa-grootjie.

gesê dat hierdie inligting nie van hom afkomstig was nie en waarskynlik uit ander se navorsing voortgevloei het.

Afrikaner

Prof. Hattingh het gesê Botha was een van ongeveer 'n kwartmiljoen mense wat by teruggespeur het tot by Lijsbeth Sanders. Die Krugers en De la Reys het in 'n ander "tak" ingetrou. Die stamvader van o.a. al die Raubenheimers het ook met een van Lijsbeth se afstammelingen getrou.

In 'n uittreksel uit *Significa* word verder beweer dat die gemiddelde Afrikaner ongeveer 7% swart bloed het. Prof. Hattingh het egter

Ondersoek

Hierdie feite het aan die lig gekom in 'n ondersoek deur prof. Leon Hattingh van die "Institute for Historical Research" aan die Universiteit van Wes-Kaapland. Dit is gepubliseer in *Kronos*, vol. 3, 'n blad van die instituut, en o.a. aangehaal in Irving Wallace se boek *Significa*.

Troubelofte

Die swart slavin waarna verwys word was Lijsbeth van die Kaap, later bekend as Lijsbeth Sanders. Prof. Hattingh sê in *Kronos*: "Die aanduidings is dus baie sterk dat albei die Lijsbeths van die Kaap van direkte Guineese herkoms is of dan uiters halfslagtig was." Baie swart slawe is in dié tyd van Guinee ingevoer en geskiedenisboeke maak melding van nog 'n Lijsbeth van die Kaap — blykbaar ook 'n swart slavin.

Lijsbeth Sanders is in 1680 aan Louis van Bengale, 'n reeds vrygestelde Indiër-slaaf, verkoop. Hy het haar in 1683 vrygestel. Hulle het in 1687 'n "troubelofte" aangegaan, wat weer in 1688 teruggetrek is. Hulle het egter twee dogters gehad. Teen 1700 het Lijsbeth 'n verhouding gehad met Johannes Herfst. Herfst was 'n vryburger, vroeër van Bremen in Duitsland.

Stamboom

Prof. Hattingh het die verband tussen Lijsbeth en genl. Louis Botha gevind deur die stamboom via die vrou te ondersoek, in teenstelling met die algemene metode waarvolgens stambome volgens die mans/stamname nagespeur word.

Die tak wat lei na genl. Botha lyk so: Lijsbeth en Herfst het twee dogters gehad: Clara en Gerbrecht. Clara het getrou met Johannes Potgieter (Andries Pot-

Volkskas
het 'n Maak-'n-plan-diens vir elkeen van jou studentedae.

Losloopdae. Vasbranddae. Deurdrukdae. Dis studentedae. Maar studentedae beteken ook verantwoordelike teenoor jou studie en jouself, veral wat geldsake betref. En wanneer mens finansiële raad en hulp nodig het, is dit goed om te weet jy't 'n bankgenoot wat verstaan.

Met 'n Maak-'n-plan-skema wat alles insluit wat jy nodig het. Studenteleninge vir daardie dankie-tog-nou-kan-ek-klaar-swat-dae. 'n Transmissierekening vir daardie ek-wil-graag-rente-en-'n-aftrekorder-hê-dae. Telegrafiese geldoorsplasinge vir daardie geldposisie-kritiek-stuur-asseblief-dringend-kontant-julle-seun-dae.

'n Uniplan-Kluispaarrekening vir daardie toe-maar-ons-kan-tot-negeuur-by-my-Kluisbank-gaan-geld-trek-dae.

En nog baie meer in ons Maak-'n-plan-skema vir al jou studentedae. As jou geldsake hersiening nodig het, kom Maak-'n-plan by Volkskas. Die bestuurder van jou naaste tak sal jou graag help. Deur dik en dun.

Volkskas Beperk (Geregistreerde Handelsbank)

Volkskas
Jou bankgenoot deur dik en dun.

Mc DANIELS CLUB

UITNODIGING

As geselekteerde gas,
Word u vriendelik uitgenooi na 'n privaatpartytjie van die
McDaniels Club, in die Breughel feessaal (Birdstraat 43A
Stellenbosch).

In 'n romantiese atmosfeer onder die eikebome van die
Breughel feessaal met sy lekker terrasse, kan jy nou elke
Woensdag, Vrydag en Saterdag jou metgesel 'n ete en dans
aanbied.

Slegs R9,50 per persoon, wat dansgeleentheid, ete, koffie
en koel drank insluit. Daar is 'n keuse tussen braaipakkette
met slaai en koue vleisskottel met slaai.

GRATIS: 'N BOTTEL WYN PER 2 PERSONE.

Jy kan lid word van die McDaniels Club, en jou tafel laat
reserveer deur die antwoordkoepon uit te knip en terug te
stuur na onderstaande adres.

Ledegeld: R2,50 per aand
R25,00 per jaar

L.W. Spesiale aanbieding vir studente;
R15,00 per jaar (nou tot einde 1985)

Die bestuurder
A.R.E. Daniels

Administrasie

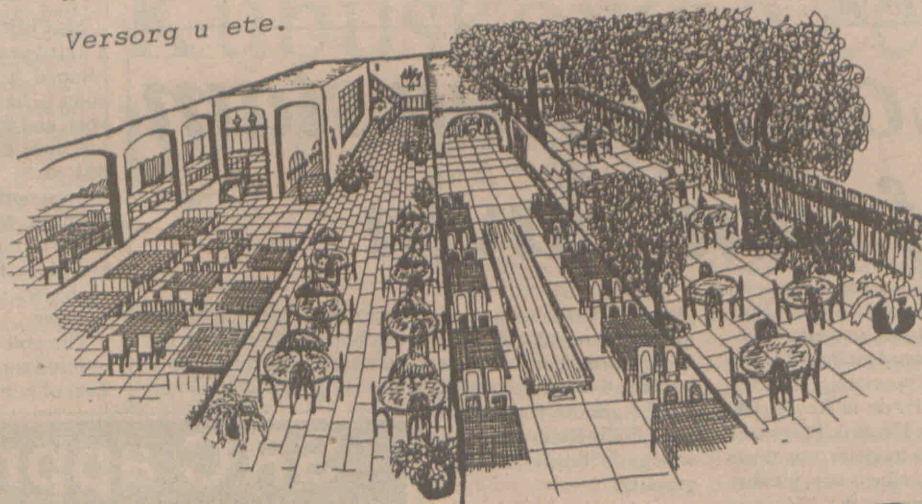
Mc DANIELS CLUB

Elckerlyc Gebou 7
Crozierstraat
Stellenbosch 7600

Tel: 02231-75222

Hendriette
Versorg u ete.

NUUT

vanaf

22 September

Mc DANIELS CLUB

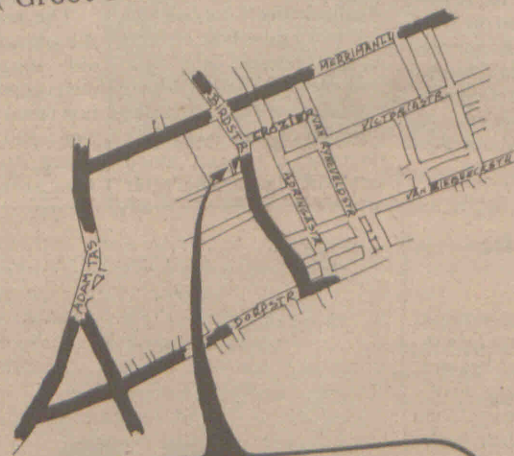
STELLENBOSCH
BREUGHEL FEESSAAL
BIRDSTRAAT 43A
(Groot Parkeerarea)

MOENIE NET DAARVAN
DROOM NIE.....

DOEN DIT.....
BIED JOU METGESEL 'N ETE EN
DANS AAN BY DIE

Mc DANIELS CLUB

Bespreking is nie verpligtend nie, maar verkieslik.

Ja, ek doen dit...
Ek kom saam met my metgesel (naam) .....
Na die privaatpartytjie van die McDaniels Club.
Datum: .....
Plek: Breughel Feessaal, Birdstr. 43A, Stellenbosch (sien plan)
Tyd: 20h00 tot 01h00
Drag: Semi-formeel
My keuse vir ete
 Braaipakket met slaai
 Koue vleisskottel met slaai
 Braaipakket met slaai
 Koue vleisskottel met slaai

My metgesel se keuse
Van: ..... Voorletters: .....
Adres: ..... Tel: .....

My gunsteling plate is:
Liedjie Sanger
1) .....
2) .....
3) .....

Ek wag nie: Ek wil nou reeds vir 'n jaar lank lid word van
McDaniels Club en sluit hierby die bedrag van R..... in.
L.W. Besprekings vir die aand betaalbaar by die ingang.

Anne-Marie

Louise

Yvonne

U gasvroue by die

Mc DANIELS CLUB

Sekuriteit geniet steeds prioriteit

"DIE aanbring van vroegtijdige waarskuwingstelsels ten opsigte van brand en sekuriteit by sleutelpunte op die kampus en by ouer koshuise geniet tans hoë prioriteit," aldus die Hoof van Risikobestuur, kol. Ivan Bester.

"Aangesien koshuise vir langer periodes beset word

as ander geboue op die kampus is die gevaar van lewensverlies tydens 'n brand groter," het hy gesê.

Hy het bygevoeg dat die "reaksietyd vandat 'n brand ontdek is, van kardinale belang is om te verhoed dat 'n brand katastrofiese afmetings aanneem."

Ontruimings-oefeninge

Alle koshuise gaan daarom oor 'n tydperk toegerus word met brandalarms. Die alarms sal gekoppel wees aan kampus-sekuriteit se voltyds-bemande beheersentrum, vanwaar die brandweer onmiddellik ontbied kan word. "Noodbeligting vir alle koshuise is ook reeds aangekoop en sal eersdaags geïnstalleer word," het kol. Bester gesê.

Kol. Bester het die belang van gereelde ontruimings-oefeninge beklemtoon. "Met die ontruimingsoefeninge wat vroeër vanjaar in koshuise gehou is, het ons gevind dat dit nooit die eerste keer glad verloop nie," het hy gesê.

Samewerking

Hy het bygevoeg dat, alhoewel 'n ontruimingsoefening in die biblioteek "uiteraard baie problematies" sal wees, dit "een of ander tyd gedoen sal moet word", ten einde knelpunte uit te skakel.

Hy het 'n beroep op studente se samewerking gedoen en die versekering gegee dat die oefening beplan sal word vir 'n tyd wanneer dit "die minste akademiese ontwrigting" sal veroorsaak.

Kol. Bester het sy tevredenheid uitgespreek met die huidige ontruimingsprosedure by koshuise en met die oefeninge wat vroeër vanjaar gehou is. "Die prosedure kan egter nooit volmaak wees nie, en behoort dus

bereid is om teenoor sulke persone of koshuise "die grootste mate van toegewildheid te openbaar ten opsigte van die aanbring van gesofistikeerde hulpmiddels wat die risiko faktor sal verlaag."

Tydens 'n funksie op Woensdag 11 September is trofee oorhandig aan die koshuise wie se eerstejaars die beste gevaar het in die Junie-eksamen. Vanjaar se wenner was Monica, wat die afdeling vir dameskoshuise gewen het, en Huis Marais en Majuba, wat die trofee vir manstude-dente gedeel het.

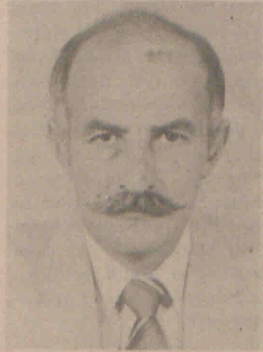
Op die foto verskyn v.l.n.r. Jaco Sieberhagen en Gerhard Meyer (Majuba), Alwyn van der Merwe (Huis Marais), mnr. Cassie van der Merwe (Volkskas), Lorette du Preez (Monica), mnr. Floors Brandt (Volkskas) en Santie Kotzé (Monica).

Duitsers stem vir DASUS

DIE nuwe bestuur van DASUS (Deutsch-Afrikanischer Studentenbund der Universitât Stellenbosch) is tydens die algemene jaarvergadering op 6 September verkies.

Die nuwe voorsitter vir die 1984/1985-termyn is mnr. Volker Kuntzsch, 'n Liggaamlike Opvoeding-student in sy tweede jaar. Die ander lede van die bestuur is mnr. Dirk Sobotta (onder-voorsitter), me. Bettina Rehder (sekretaresse) en mnr. Jörg Diekmann (tesourier) en Torsten Schultz (addisionele lid).

Gedurende vraetyd het die kandidate laat blyk dat een van die doele van die nuwe bestuur moet wees om meer studente by die vereniging te betrek.

Kol. A.W. Bester

deurentyd ingeskerp te word," het hy bygevoeg.

Volgens kol. Bester is die rol van Risikobestuur hoofsaaklik raadgevend. "Ons wil nie die rol van 'n polisie-man speel en mense dwing om iets te doen nie. Die nodige kundigheid en riglyne vir persone wat graag gehelp wil wees, is by ons beskikbaar," het hy gesê.

Hy het daarop gewys dat die universiteitsowerhede

NEELSIE

Nuwe vereistes vir besprekings beproef

NUWE reëls vir die bespreking van lokale in die Langenhoven Studentesentrum (LSS) word vanaf die vierde kwartaal vir 'n proeftydperk van een jaar geïmplementeer.

Besprekings

Die besprekings van formele geleentehede deur huis-komitees, SR-subkomitees, verenigings en sportklubs geniet voorkeur bo die bespreking van informele geleentehede, soos sokkies, waar daar nie van LSS-spyseniering gebruik gemaak word nie en die doel van die funksie fondsinsameling is.

Sokkies in die Gat kan as volg bespreek word:

1. In die laaste week van die eerste kwartaal vir die tweede kwartaal slegs deur verenigings;

2. In die laaste week van die tweede kwartaal vir die derde kwartaal deur huiskomitees;

3. In die laaste week van die derde kwartaal vir die vierde kwartaal deur enige US-sportklub;

4. In die laaste week van die vierde kwartaal van die akademiese jaar vir die eerste kwartaal van die volgende jaar deur die SR-subkomitees.

Alle datums wat aan die begin van die tweede week van 'n kwartaal nog onbespreek is, kan deur enige instansie vir daardie kwartaal bespreek word.

Finansiële bepalinge

Vir sokkies sowel as vir formele geleentehede in die Gat moet 'n deposito van R100, wat terugbetaalbaar is

indien die lokaal in dieselfde toestand gelaat word as waarin dit ontvang is, betaal word. Vir die Vrouevereniging- en Sanlamsaal is die deposito R50 onderhewig aan dieselfde bepaling. 'n Bedrag van R10 word bykomstig gehef vir musiekspeelregte.

Om teurstelling by besprekings te voorkom, moet die volgende in gedagte gehou word: 1. Die Karnaval-komitee is geregtig op die eerste sokkie van die jaar. 2. Die Intervarsitykomitee is geregtig op die Gat die aand van die jaarlikse Intervarsity teen die Ikeys. 3. Die LSS-komitee is geregtig op drie sokkies per jaar en geniet voorkeur by die vasstel van 'n datum vir die geleentehede aangesien dié fondse gebruik word vir die sentrum.

APPASSIONATI

Van Ryneveldstraat. Tel. 5911

Gesondheidstoebroodjies

Vars Vrugtesappe

Tuisgebakte Lekkernye

Vars Slaaie

Tuisgemaakte Italiaanse Roomys

9 vm tot 10 nm

Geniet 'n lang dag vol gesonde

TUISGEMAAKTE LEKKERNYE

Contact

Van Ryneveldstraat • Tel. 4383

Geagte Leser

Ek Verkoop en Diens alle Televisiestelle, Hoëtrou-toerusting, Motorradio's, Radio's en Mini-sakrekenaars.

Verder bied ek enige elektriese en elektroniese toerusting wat in ons eeu beskikbaar is, te koop aan.

Vra vir my 'n kwotasie en vergelyk my beter pryse dan met ander.

Ek is die nuwe bestuurder van Contact - op u pad van die koshuis of kampus na die dorp, kan u gerus 'n draai hier by my maak in Van Ryneveldstraat.

Kontak Contact vir u beste pryse en diens.

Vriendelike groete,
Jacques Hattingh.

L'ART

L'ART INTRODUCES:
ROALD DAHL

ROALD DAHL speaks Swahili and Norwegian. His recreations includes buying antiques and restoring old paintings, as well as growing rose species. He also likes "drinking wine and all forms of gambling, especially on horses."

Known for his fascinating short stories, he is a remarkable man. He was born in South Wales in 1916, the son of Norwegian parents.

When Roald was four years old, his father died, leaving four girls and two boys to be educated. However, there was always enough money for good private education and good-sized houses. Dahl left school at sixteen and joined an expedition which explored Newfoundland.

Dahl wasn't attracted by the idea of university and joined Shell Oil Company. He was stationed in Tanganyika in 1932, where he stayed till the beginning of World War Two. He drove a thousand miles to Nairobi, to volunteer for the RAF. Roald Dahl became a fighter pilot.

Dahl was invalided home in 1942 and from there sent

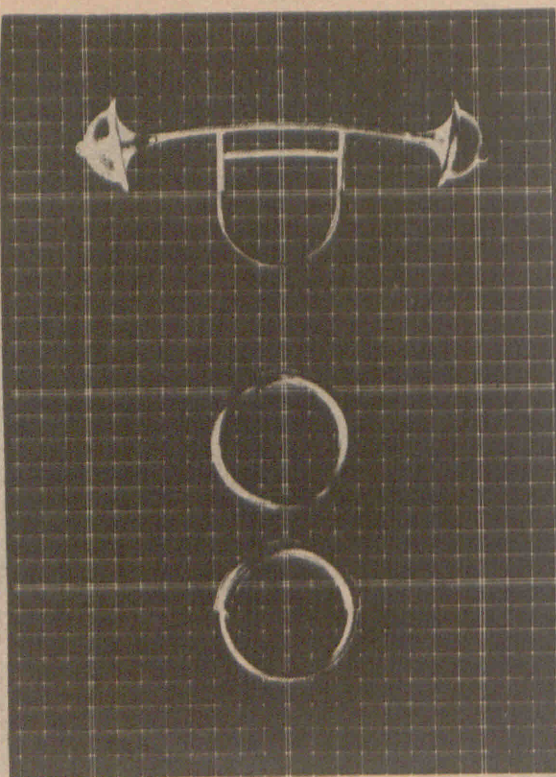

Roald Dahl

to Washington as air attaché to the British Embassy. He began his writing career when C.S. Forester asked him for an account of his most exciting RAF experience and sent the result to the *Evening Post* where it was published. Various magazine and film scripts followed.

Roald Dahl's reputation was established by his book, *Someone like you*. These fourteen stories are "gamey and macabre, and satirical by turns." They have in common a terse and vivid style and a "demonic vision reminiscent of Saki." *Kiss, Kiss*, an almost universally admired collection of stories, shows how Dahl's "macabre realism stretches the intellectual nerve almost beyond bearing." He also writes cautionary tales for bad children. His book, *Charlie and the Chocolate Factory* depicts the most awful fates for TV addicts and Chocomanics, but at the same time is delightful to both fourteen and forty year olds. He remains best known as short story writer who, according to a critic, "knows how to steer an unwavering course along the hairline where the gruesome and the comic meet and mingle."

(With apology to Wakeman's "World Authors.")

A collection of jewellery currently on exhibition at the US Art Gallery.

Afrikaanse kabaret was uitstekende vermaak

3-D, 'n Afrikaanse kabaret, opgevoer in die Libertas Teaterklub. Musiek en lirieke deur Anthony J. Costandius. Regie, Zoettje Hofmeyr. Spelers, Antoinette Butler, Heidi Edeling, André Schwartz en Jannie Hofmeyr.

Afrikaanse kabaret is besig om 'n bekende gebeurtenis op Stellenbosch te word. In die verlede is uitstekende kabarette soos *Onder Ekstreme Provokasie* en *Ekskuus vir die Wals* al aangebied. Tydens verlede week is nog 'n kort kabaret, 3-D, in die Libertas Teaterklub aangebied, en dit hoef nie 'n tree vir sy voorgangers agteruit te staan nie.

Vanaf die openingstoneel tot die laaste noot, het 3-D gesorg vir 'n ervaring wat nie gou vergeet sal word nie. Die gehoor het telkemale geweier om die teater te verlaat na afloop van die opvoering.

Die gehoor is deur 'n siniese deurweg, wat sy "verheve" posisie afgewissel het met dié van 'n rolprentregisseur, deur 'n verskeidenheid fasette van die rolprentwêreld geleë. Verskynsels soos die uitbeelding van liefde, geweld en dekadensie is onder die vergrootglas geplaas en aan die gehoor oorgedra deur skerp, satiriese lirieke. Jannie Hofmeyr het die rol van deurweg/regisseur vertolk.

Die energie-uitbeelding van die spelers het effektiwiteit verander om aan te pas by die onderwerpe van die onderskeie liedjies. Daar is ten volle gebruik gemaak van die klein verhoogspasie en in *Die Romeo en Juliet Blues* (André Schwartz) is 'n baie suksesvolle kontaksituasie met die gehoor geskep.

Antoinette Butler het deurgaans gesorg vir uitstekende sang, maar dit was veral haar vermoë om baie vinnig van

Jannie Hofmeyr, André Schwartz, Heidi Edeling en Antoinette Butler in aksie tydens 'n opvoering van 3-D.

Foto: Lomin Saayman

die een emosionele uiterste na die ander te verander, wat opgeval het. Hier dink ek spesifiek aan *Droom van my Passie* wat gehandel het oor die tragiese Medea-verhaal.

André Schwartz en Heidi Edeling se vertolking van *Jy lê te naby* was sensitief en treffend, en die lirieke het hier gesorg vir 'n visualiseerbare uitbeelding van die oppervlakkigheid van 'n rolprent-liefdestoneel.

Die kostumering het opvallend goed by die tema van die kabaret aangepas, terwyl die beligting 'n goeie nabootsing was van die rukkerige lig van die rolprentprojektor.

THE Art Student's Jewellery Exhibition is being held in the Art Gallery in Dorp Street.

The overwhelming reaction to this exhibition has been gasps and sighs of "It's wonderful!" "You mean you haven't seen it yet!?" All in all, one might say that it is a great success.

Mr Dieter Dill, lecturer at the Art Department, is a bit more modest about it. "It is very interesting from the conceptual point of view because it covers all the sub-facets of design and the development of Student groups."

The only complaint that the average student seems to have with the work is, "Although it is beautiful, it's

something I'd never wear." The answer to that is that each piece is individualistic — it only needs one person to wear it and if that individual is found, the goal has been reached.

The Jewellery Department does not, however, live in an ivory tower. Students are taught about the reality of finding jobs and about the consumer. When asked about the wearability of certain objects, Mr Dill said, "We definitely take the wearability into consideration. Some objects may seem too ornamental but then it is only one individual who will wear the object. For mass production you use other processes. One is used to the known, but from the known you move into the unknown — you have to go into areas where you'll get a foreign response. The projects go through stages — one in which you will be able to let your imagination go, then another in which the functionality is the most important part."

The exhibition itself combines both the fantastic and the functional. It covers a range from cutlery to "body objects" — the latter which were designed to coincide

with the Cape Town Festival, where they were on display. The "body objects" are a good example of the fact that designs are not necessarily jewellery but, as in this case, extension's of the personality.

There are designs in which the imagination had no limits, as in the case of M. van Tonder, a 1982 graduate. Liz Laubscher's enamels show a unique expressive quality and refined sense of colour and design. Then there are Nicky Ford's designs which are fragile growths out of an ornamental base, using combinations such as silver and ostrich feathers to create this effect. There are also separate cases of Chris de Beer's work — a very individual, searching approach to the roots of one's existence through the medium of jewellery — and of Gary Barnes' which, in Mr Dill's words, is surprisingly complex for a third-year student.

The second- and third-years' work on the one side of the gallery is placed as a contrast opposite the fourth-years' work. The exhibition has been compiled so as to be informative, but not too much so. "The visitors should

be interested enough to look carefully." Speaking to Mr Chris de Beer, he says about the work that "you have to work with old forms and still find ways of making them attractive and beautiful. You have to find the link between exploring new fields and functionality. You try to find something along the line that will prepare you for later."

"Some things that are worn in other cultures are unwearable in ours. One has to introduce the notion of an object that can be worn but doesn't necessarily have to be worn."

The 'unwearable' things are often there just to emphasise the beauty of the object.

He also said, though, that most students don't feel that way. As in all fields, there is a strong attitude of "we just want to pass".

The exhibition, however, doesn't "just pass" — it does so with flying colours. In Mr Dill's words "it is a rough summary of the philosophy of this course: That experience is a very important factor. This exhibition is the execution of this philosophy as its visual manifestation."

DORRIEH ELAHI

'n Bruid in die Môre open vanaand

'n BRUID in die Môre van Hugo Claus word vanaand, Vrydag en Saterdag om 20h15 in die H.B. Thom-teater deur die Universiteits-teater Stellenbosch opgevoer. Claus is een van die belangwekkendste figure in die moderne Vlaamse kultuurlewe en *Bruid*, wat sy eerste vollengte drama was, bly 'n kernwerk in sy oeuvre.

Dit is 'n sterk dramatiese toneelstuk wat handel oor die teenstelling tussen die naïewe, primitiewe, onskuldige droomwêreld van twee tienerjariges en die gereguleerde, beskaafde wêreld van die ouer geslag. Hierdie twee wêreldes bedreig en bots met mekaar, met skokkende gevolge.

Hierdie boeiende produksie, onder regie van Noël Roos, behoort groot byval by studente te vind en aangesien daar net drie opvoerings is, word hulle aangeraai om vroegtydig hulle kaartjies by Computicket te bespreek.

In 'n toneel uit 'n *Bruid in die Môre*, konfronteer Andrea (Wanda van Zyl) haar ouers (Christo Crous en Ronel Richter) wanneer sy voel dat die druk wat hulle op haar broer, Thomas (Jozua van der Lugt), uitoefen dreig om haar en sy kosbare droomwêreld te verpletter.

Foto: Edrich

La Vie was opgesmukke skoolkonsert

US Revuegeselskap, *De Kompanjie*. Regie: Ted Scott, choreografie, Arno Vosloo. Gaskunstenaars, Nataniël le Roux en André Schwartz.

In 'n onderhoud met *Die Matie* (6 September 1984), het mnr. Ted Scott, regisseur van *La Vie en Rose*, die volgende gesê: "Unlike a cabaret in which questions are asked that don't have to be answered, the revue is more difficult, because one has to ask a greater variety of questions as well as give all the answers."

Hierdie opmerking verskaaf 'n neutdep-opsumming van dit wat van *La Vie en Rose* verwag is. Ongelukkig, omdat daar geensins aan hierdie verwagting voldoen is nie, was *La Vie en Rose* nie 'n revue in die ware sin van die woord nie, maar het dit eerder herinner aan 'n skoolkonsert met duur klanktoerusting.

Flagrante foute is gemaak

— die keuse van die naam vir die produksie is een. Dit hou geen verband met die inhoud van die revue nie, en die suggestie van suiwer kitsch wat in die naam, plakkaatontwerp, en veral die kleindruk op die plakkaat ("an emotive discovery") opgesluit is, is nooit deur die inhoud beantwoord nie.

Die choreograaf van hierdie produksie kon baie meer aandag aan ooglopende detail, soos die onnatuurlike hantering van die mikrofoonkoord, gegee het. Die beweging van spelers en die gebruik van beskikbare verhoogspasie was onafgerond en stokkerig.

Die liedjies wat deur lede van *De Kompanjie* self geskryf is, het bitter min gesê en was oorwegend 'n toegewing aan onbeheersde, hof-ruggeryde emosies. Die liedjies wat deur die groep sangers gesing is, was, behalwe vir 'n baie opmerkbare gebrek aan entoesiasme, on-

hoorbaar weens die onsensitiewe gebruik van agtergrondmusiek.

"Wake up little Suzie", die tweede item op die program, kon net sowel deur enige persoon wat wysievas is, gesing gewees het. Die twee liedjies wat deur een van Suid-Afrika se briljante liedjieskrywers, Koos du Plessis, geskryf is, se aanbieding was 'n pyniging.

Die dans is 'n deel van *La Vie en Rose* wat eintlik nooit moes plaasvind nie, aangesien dit 'n oppervlakkige sameflansing van 'n groep baie onseker, en tegniese power, dansers was. Altus Schreuder se enkele dansnummer het hierdie deel van die program gered van 'n katastrofe.

Tina Kalamaris se enkele sangnummer, "Optimism Blues", het getoon dat die regisseur 'n definitiewe flater begaan het deur haar nie nog 'n paar keer te laat optree nie — sy het 'n aangename

stem en baie verhoogpersoonlikheid.

Die gaskunstenaars, Nataniël le Roux, André Schwartz en Sonia Janse van Rensburg, het met hul professionele optrede *La Vie en Rose* van totale mislukking gered.

Een pluimpie — die beligting, décor en musiek was baie goed. Daar is egter nog baie ruimte vir verbetering voor 'n volgende groot produksie vir die publiek oopgestel word.

LOMIN SAAYMAN

TWEE eenbedrywe van Pirandello; *I'm dreaming of am I*; en *Cheer-Cher* word op 21 en 22 September om 20h15 in die Libertas Teaterklub in Birdstraat aangebied. Kaartjies is beskikbaar by Computicket. Studente, R2 en lede van die publiek, R3. Die finale kleedrepesie is op Donderdag, 20 September. Dit begin om 19h30 en kaartjies kos 50c.

U.U.B. VIR AL U

- ★ Boeke
- ★ Skryfbehoeftes
- ★ Afrolwerk
- ★ Bindwerk

PLEINSTRAAT U.U.B.
STELLENBOSCH FOON 70337

Prof. Larry Scully

Artist retires to do major paintings

A profile by Anso van Zyl

AFTER being head of the Department of Art of Stellenbosch University for eight years, the famous Prof. Larry Scully is retiring at the end of the year. This productive artist has taken part in more than thirty exhibitions, including twenty-seven of his Multi-Image performances. More than eighteen galleries all over the world, as well as private collectors, include Prof. Scully's work in their collections.

A.v.Z.: Professor, where were you born?

L.S.: I was born in Gibraltar in 1922. I come from a militaristic family: My father was in the British Army and he was sent to England when I was two years old.

A.v.Z.: Where did your interest in art start?

L.S.: Well, I started drawing as a boy when we were living in England. My eldest brother Pat used to paint and draw, and there was a kind of a tradition already established in the family. I loved drawing and when I was twelve I won a Class Art Prize in St Johns College in Southsea, England.

A.v.Z.: When did you come to South Africa?

L.S.: When I was sixteen my parents came back to South Africa after twenty-three years. We stayed in Pretoria. When the war broke out, I left school to join the Union Defence Force in 1939 and signed a contract for seven years. I then decided that I'd better get my matric if I wanted to go to university and I did it at night school.

A.v.Z.: Did you have art in mind?

L.S.: Yes, because all through the army I drew and had already started to take part-time lessons in painting at Pretoria Art Centre. I went to Wits University where I met Cecil Skotness and other famous South African artists. After four years of B.A. Fine Arts, I did my teacher's diploma at the Teacher's College of Education in Pretoria.

A.v.Z.: When did you go on your study tour?

L.S.: In 1957 I decided to go overseas. I set a date and worked towards my goal. I had no money. By means of selling my furniture, motor-

thousands of friends in the form of art and they are still my friends.

A.v.Z.: Tell me more about your exhibitions and your art itself.

L.S.: Right, in 1962 I had my first one-man show. In 1963 I decided to do my M.A. in Fine Arts. Between then and now, I've had more than thirty exhibitions. On my trip overseas I started taking slides and came up with the idea of setting the slides to music. That is how my Multi-Image performances started. I have been doing it for twenty-seven years now, only one performance a year. It is a very simple technique, but it is the composition that

makes it particular and personal. Anybody can take a pencil and draw. It is what you do with the pencil that counts. Semantically and emotionally it is very complex.

A.v.Z.: Why did you turn to photo-drawings a few years ago?

L.S.: Being head of the department, I had no time for painting, but people still expected me to have exhibitions. Somebody asked me to have an exhibition of my photographs. I did, but the photos somehow looked too rough to me so I started touching it up with my pen and the moment I did that, I saw new possibilities. I am

not too involved with photo-drawings anymore. I feel with the time I've got left I want to major in painting itself.

A.v.Z.: What about your painting and the future?

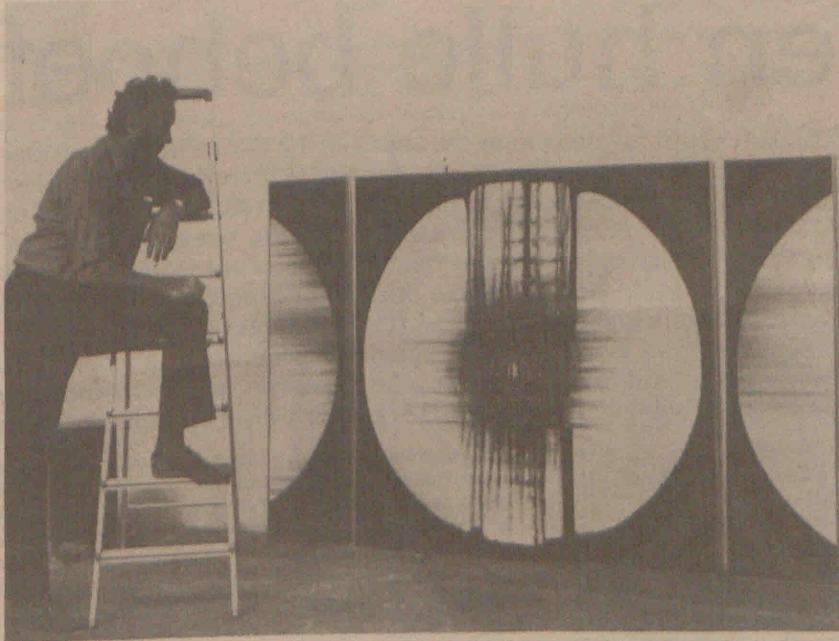
L.S.: Painting is my central interest. Now that I am going to retire, I hope to do what I always wanted to do, namely a major cycle of paintings, probably religious in nature. I want to get to the core of what it is all about. Religion has always been with me, I want to search for it in my painting. When I sat in the Sistine Chapel in Rome and saw the painting of *The Last Judgement*, I just knew I would like to do something on that scale. I may seem ambitious or arrogant.

A.v.Z.: Are you looking forward to retiring?

L.S.: I shall genuinely very much miss the Department of Art and its students. I found the students fantastic. I love their openness. I can identify myself with their longings and their searchings and I wish to know who they really are and what they are going to be in life. I am sorry to retire, but this job is a big responsibility because we are like a big family in the department and a family of 160 makes you aware of the responsibility. I am not complaining, but I need the time to do my major project.

A.v.Z.: Where are you going to do this project?

L.S.: In my studio, or on any large white wall, I don't care how long it is, it can be as long as Christo's curtain, let me know and I'll get cracking!

Independence, a triptych by Prof Scully, was painted in 1973. The circle motif symbolizes independence, unity, infinity and eternity.

bike and everything possible, I was on that plane on 1 July 1957. For three months I went around Europe, making acquaintances with all the works of art I studied from books. I had all those

Kreatiewe uitrustings vir studente deur MAC

DRIE eerstejaarstudente het 'n projek begin om hulle kunsaanleg en sakevernuf uit te brei. Hulle maak klere van uitgesoekte materiale wat beslis nie in die winkels beskikbaar is nie. Die klere word bemark onder die naam MAC. Die naam is saamgestel uit die voorletters

van Mignon Deacon, Annette Orth, en Chantal Deacon se name.

Die styl van die klere is gemik op die studentemark. Dit bestaan uit bloese, broeke en baadjies en elke stuk word kunstig saamgestel om totaal individualisties te wees. Dit is gemik op die student

(meisie of ou) wat slenterdrag soek wat wegbreek van die massareekse wat in kettingswinkels aangetref word.

Die drie dames maak die klere op Vrydaemiddae na klas in 'n kelderverdieping in 'n huis. Dit is 'n kleinskaalse vryetjdsverdryf wat ook op wins ingestel is om te sorg vir ekstra sakgeld.

Aangesien dit so baie tyd in beslag neem, het hulle besluit om dit as 'n ekstra kunsprojek aan die einde van die jaar in te handig. Mignon en Annette doen Grafiese Ontwerp en Chantal doen Juwelierskuns aan die Universiteit van Stellenbosch. Hulle het waardevolle praktiese ondervinding opgedoen met die keuse van 'n handelsnaam, advertensie, bemarking, aankope en die besigheidsy van die projek. Sulke inisiatief buite die akademiese kursus word sterk aangemoedig deur die Kunsdepartement. Hulle wil ander studente aanmoedig om soortgelyke ondernemings aan te pak. Stellenbosch bied ideale advertensie- en bemarkingsgeleenthede. Volgende jaar is die Jaar van die Jeug — 'n instelling ten opsigte van produktiwiteit, kreatiwiteit en ontwikkeling en hierdie projek is 'n goeie aanmoediging vir ander studente.

Die MAC-reeks word eksklusief verskaf aan Cobwebs, Dorpstraat 145 (tel. 5060).

Mignon Deacon, Annette Orth en Chantal Deacon in die uitrustings wat hulle self ontwerp en maak.

**digters digters digters
digters digters digters**

weekend

**our loŕd was greyish light
and stormy rain;
the cost of our happiness
amounted to the date of those days
for when the boat crashed
with wet force against the waves
the answer was blowing in the wind.**

— I.s.

Simple art with contrast and colour

IF you appreciate Modern art, it could be worthwhile to pay Edrich a visit between the 18th and the 29th of September, where Pierre de Villiers will be displaying a selection of his work.

Pierre's exhibition should prove to be quite stimulating, especially when keeping in mind his philosophy that "art is a very personal subject and it should be selected for its individual appeal and beauty."

He is known for his individual and honest approach

to art and in the past his work has been complimented on its simplicity and particularly striking colour contrast.

An indication of the standard of his work is given by the fact that Pierre is now a member of "The South African Association of Arts". Many of his works are already found their way into some of the best private collections. He has had several very successful exhibitions in Natal over the past years.

Prof. Larry Scully has achieved a great deal in life as artist, Art Master at Pretoria Boys' High School, producer of Shakespeare dramas, Head of the Department of Art in Johannesburg and then at Stellenbosch, as well as many other major contributions in the art world. He featured as artist at international exhibitions in Brazil, Venice, U.S.A. and West-Germany. His motto in life is: "I believe that you should always start at the top and work your way down."

Kunskalender

FILMS:

Cine 1: 20-21 Sept. (By public demand!) *La Traviata*. 17-22 Sept. *Die Groen Faktor*. 21 Sept. (Special late show 10.30 pm) *Yentl*. **Cine 2:** 17-22 Sept. *The Alfred Hitchcock suspense movie week*. 22 Sept. *High Road to China* (11 am. only!)

TEATER:

H.B. Thom-teater: 20-22 Sept. 'n Bruid in die Mōre. Regie: Noël Roos. **Die Kamer (h/v Beckam- en Kloofstr. Kaapstad):** 14 Sept.-13 Okt. *Liefde onder lede* — Hennie Aucamp. **Libertateater (Birdstr.):** 21, 22 Sept. *Pirandello* — 2 one-act plays. **Baxter Studio:** 22 Sept. *Diary of Iris Vaughan*.

BALLET:

Baxter Main Theatre: 14-22

Sept. *The Nutcracker*, UK-Balletskool.

MUSIEK:

Endlersaal: 21 Sept. *Miha Pogacnik (violls)* en *Einar Steen-Nökleberg (pianis)* en 22 Sept. in die Baxter se *Konsertsaal*. 22 Sept. *US Simfonie-Orkes*. 24 Sept. *Pro Ecclesia-koor*. **Kaartjies R2, R3.** **Nico Malan:** 23 Sept. *San Francisco Chanticleer* (American Male Vocal Group). **Musiek vanaf die Middel-eeue tot moderne pop.**

KUNS:

South African National Gallery: 20 Sept. *Tour of Colage*. 21 Sept. *African Music workshop*. 22 Sept. *Tour of African Art and Music*. **U.K. Kunsmuseum:** Tentoonstelling deur *Juweliersontwerp-studente*.

Cobwebs

dorp st 14,5 stellenbosch

	kerse bierbekers aarbelle wynsakke teels blakers draë blanmetjies kler mandjies
	
	
glase skulpe geskenkpapier lieberman geelhout syserpe kaartjies silwer afdrukke	

Die Matie

Donderdag, 20 September 1984

Die rol van Die Matie

DIE nuwe reglemente met betrekking tot *Die Matie* wat Dinsdagaand deur die SR aanvaar is, het weer eens die fokus op die rol van hierdie koerant geplaas.

Die Matie is 'n inligtingsbron sowel as 'n meningsvormer, stimuleerder van debat en waghond. Sy primêre taak is natuurlik om inligting weer te gee — kampusnuus sowel as nuus op die breër Suid-Afrikaanse front, veral wat politiek betref. In hierdie sin speel dit ook 'n rol om studente bewus te maak van gebeure in die groter landsgeheel buite die klein wêreldjie van die universiteit.

'n Verdere belangrike taak van *Die Matie* lê daarin om debat te stimuleer op die kampus. Verlaas rubrieke soos Menings-Aktueel, wat oop is vir alle lede van die studente-unie, speel in hierdie opsig 'n groot rol. In 'n poging om aan alle kante die geleentheid te gee om hul saak te stel, dien *Die Matie* as forum vir studente met uiteenlopende standpunte.

Teenoor die SR en ander owerheids- en studenteliggeme op die kampus tree *Die Matie* as waghond op. Kritiek is soms nodig, en die studentekoerant is die een onverbonden instansie wat dikwels die taak op hom moet neem om kritiek te lewer.

Beginnels wat vooropgestel word, is *Die Matie* se leesbaarheid, sy aktualiteit en 'n hoë joernalistieke en tegniese peil. Daar sal voortgebou word op 'n hoë standaard van bladuitleg en joernalistieke styl — so doende word leesbaarheid verseker.

In die strewe na leesbaarheid word daar ook gepoog om 'n balans te handhaaf tussen blote interessante nuusgebeure en aktualiteit. 'n Koerant wat ontbloot is van alle kritiek, is selde baie aktueel.

In al hierdie opsigte bly *Die Matie* steeds onverbonden. Dit is trouens die enigste wyse hoe regverdige kritiek en beriggewing verseker kan word. *Die Matie* sal steeds weier om deur enige drukgroep, hetsy links of regs, gekaap te word.

Koshuisgees te ver gevoer

DIE geval van die Helderberg-motortjie wat deur inwoners van Wilgenhof vernietig is, is een voorbeeld van "studentepret" wat te ver gevoer is.

Dit wil voorkom asof daar soms op Stellenbosch só 'n hoë premie op "koshuisgees" geplaas word dat alle redelikheid oorboord gegooi word. Gevalle waar gevegte tussen die inwoners van verskillende manskoshuise uitbreek het, het selfs al voorgekom.

Hoe die studente van een universiteit só opgesweep kan word in die naam van 'n "koshuisgees" dat hulle hulle tot sulke barbaarse optrede kan wend, gaan die verstand te bowe. Dit getuig allermins van die rasionele denke wat daar aan 'n akademiese instelling behoort te heers.

SENIOR REDAKSIE

HOOFREDAKTEUR: ANTON STEENKAMP, Eendrag (Tel. 72610)
 REDAKSIEKANTOOR: Langenhoven-studentesentrum nr. 435, 436 en 438 (Tel. 72332 en 5979)
 SEKRETARESSE: SONIA LOUW, Nerina (Tel. 2018)
 BOODSKAPPE: Sekretaresse, SR-kantoor, LSS (Tel. 70138)
 ASSISTENT-HOOFREDAKTEUR: RIAAN SMIT, Addelaarstraat 3 (Tel. 4403)
 ADVERTENSIEBESTUURDER: JANNIE NEL, Eendrag (Tel. 72610)
 HOOFNUUSREDAKTEUR: ERIC LE GRANGE, Huis Marais (Tel. 2287)
 AKTUELE REDAKTEUR: LOU-MARIE KRUGER, Pieke-woonstel nr. 5 (Tel. 9882)
 NUUSREDAKTEUR: MARISA HONEY, Brandwachtstraat 91 (Tel. 4541)
 SPORTREDAKTEUR: ANDRÉ DUVENHAGE, Eendrag (Tel. 72610)
 KUNSREDAKTEUR: ANSO VAN ZYL, Jan Cillierstraat 6 (Tel. 9772)
 SOSIALE REDAKTEUR: CARINA KOEN, Skuilhoek (Tel. 73721)
 INTER-UNIVERSITÊRE REDAKTEUR: OCKIE DUPPER, Liebenhof 18

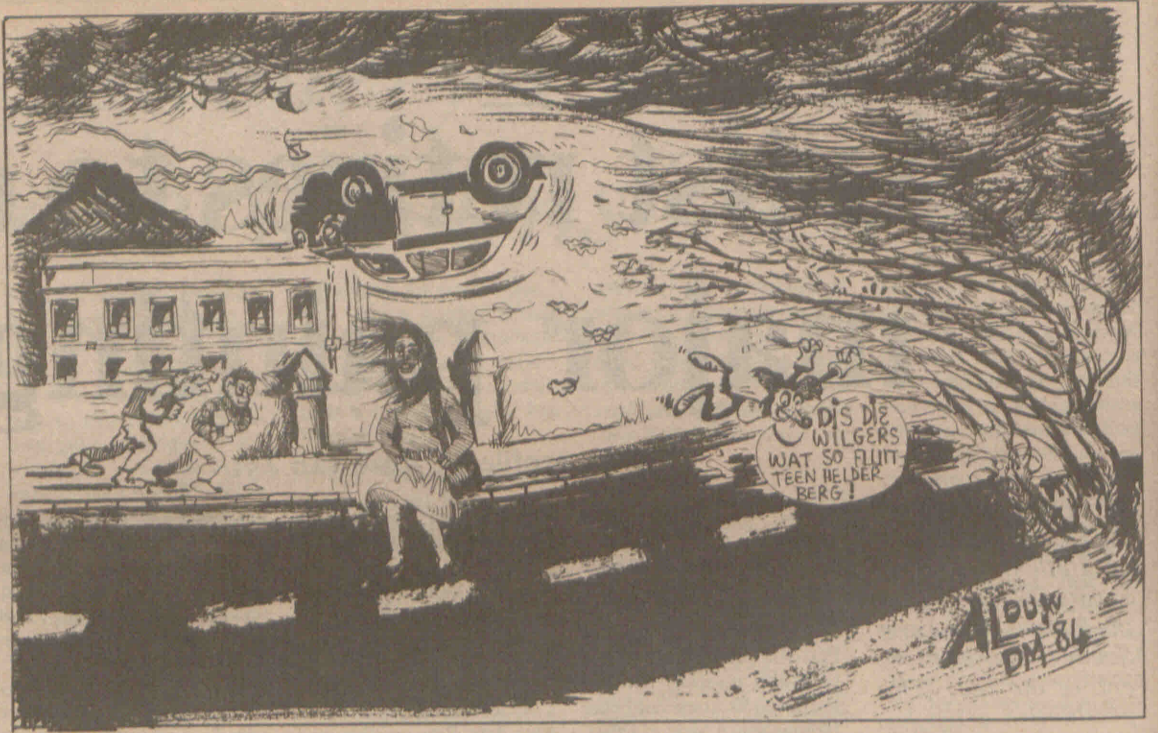
AANSOEKE INGEWAG

AANSOEKE word ingewag vir die pos van BESTUURSHOOF op die redaksie van *Die Matie*.

Hierdie persoon sal verantwoordelik wees vir die bestuur van die administratiewe en finansiële sy van *Die Matie*. Nadere besonderhede kan verkry word van die Hoofredakteur of die SR-lid vir Publikasies.

Aansoekbriewe, met die aansoeker se naam, adres, studierigting en relevante ondervinding, moet gerig word aan: Die Voorsitter, Publikasiekomitee, SR-kantoor, LSS, Stellenbosch 7600.

Sluitingsdatum: Donderdag 11 Oktober om 12h00.

OU Stellenbosch gesegde: moenie jou kar op dak parkeer as wind waai.

NUWE SR-VOORSITTER

SR gaan om studente en hulle behoeftes

"EK sal myself nie beskou as die leier van 12 000 studente eenparig deur hulle aangewys nie. Maar ek sal myself beskou as iemand wat binne hierdie stelsel verkies is om binne die stelsel my bes wil doen. As 'n ou my nie wil sien as 'n leier nie, dan sien hy my nie as leier nie. Maar binne die stelsel funksioneer ek. Ek sou graag wou hê die meeste studente moet konstruktief aan die stelsel deelneem. Dit gaan om studente en hulle behoeftes. Die stelsel is 'n middel tot 'n doel en as dié doel beter bereik kan word met 'n ander stelsel, dan sal hierdie stelsel verander word. Die stelsel sál weer deurgekyk word. Dis nodig om elke keer weer daarna te kyk. Dit is ons almal se verantwoordelikheid." In 'n onderhoud met *Die Matie* het die nuwe SR-voorsitter, Le Roux van der Westhuizen, homself uitgespreek oor sy rol as SR-voorsitter, oor die SP- en SR-stelsel en politiek op Stellenbosch.

Hoekom stel 'n mens jouself verkiesbaar vir SR-voorsitter?

'n Mens word genomineer en dan besluit jy of jy jouself verkiesbaar wil stel. Ek dink daar is 'n klomp belangstellings wat 'n rol speel. 'n Mens moet, dink ek, 'n redelike belangstelling hê in die politiek, in openbare redevoering en 'n groot belangstelling in mense. Maar wat my betref is so 'n tipe posisie nie 'n posisie waarin jy jouself móet sien nie. Jy gaan daarvoor. As die ouens jou daar wil hê, wil hulle jou daar hê. As hulle jou nie daar wil hê nie, dan gaan jy net op 'n ander plek aan — doodrustig, met jou gewone belangstelling en jou gewone samestelling.

Hoe sien jy die rol van die SR-voorsitter?

Binne die SP self is die voorsitter dié een wat die groep bymekaar hou. Daar is 14 verskillende mense — elkeen met verskillende opinies en verskillende idees. Op 'n manier moet hulle saam besluit wat die jaar gedoen gaan word.

Ek dink na buite het die SR-voorsitter heelwat simboliese betekenis.

Jy woon funksies by, verteenwoordig... noem dit seremoniële skakeling.

Die SR-voorsitter moet

ook die studente se saak by bv. die Rektor gaan stel, so suiwer as wat dit moontlik is. En op die ou end moet jy kan verantwoord vir wat jy daar gesê het en vir hoe jy aan die gesprek deelgeneem het. As jy nie deelneem nie, mis die studente inspraak op daardie hoë vlak.

Al persoon wat volgens reglemente persverklarings kan uitreik is die voorsitter van die SP, wat ook die

moenie dit wat rondom jou is net so aanvaar nie. Jy moet tot 'n mate verbeeldingryk wees, want dit is die manier waarop mens met studente omgaan. Jy kan nie net op jou reglemente aangaan nie, jy moet nuwe moontlikhede probeer ontwikkel. Jy moet uit die aard van die saak goeie menseverhoudinge hê. Ek dink jy moet redelik druk kan vat. Dit neem redelik baie uithouvermoë en

meingsgees, gelykheid en regverdigheid is, maar met duidelike inbegrip van hoe ons huidige sameleving lyk. Om vanuit die sameleving wat nou bestaan tot 'n regverdiger sameleving te kom gaan nie oornag gebeur nie. Ek sou graag alle persone wou insluit by die besluitnemingsproses. 'n Mens moet egter prakties redeneer: Die eerste stap is die instelling van 'n driekamerparlement en die uitbreiding van plaaslike bestuursrade.

Mense se gesindhede is vir my belangriker as die grondwetlike strukture self. Dit is wat ek wil sien verander en dit is definitief besig om te verander.

Chris Jones het eenmaal gesê Stellenbosch kan politiek in verkramptes, verligtes en oorbeligtes verdeel word. Sou jy so 'n verdeling wou maak?

Dit is nie 'n gelykopverdeling nie. Dit is maklik om so 'n verdeling te maak en te sê daar is min verkramptes, min oorbeligtes en baie verligtes.

Waar sou jy staan?

Ek dink jy kon seker teen die tyd aflei. Ek hoop nie ek is oorbelig nie — ek dink nie ek is nie. Ek hoop nie

(vervolg op bl. 13)

Matie- Gesprek

Lou-Marié Kruger
gesels met

Le Roux van der Westhuizen

SR-voorsitter is.

Watter karaktereieenskappe is belangrik in die tipe werk wat die SP-voorsitter doen? Watter eienskappe dink jy het jy wat gemaak het dat mense jou in daardie posisie wou sien?

Ek sou graag wou weet wat ander mense jou hierop sou antwoord. Ek weet nie. As ek moet raai dink ek hulle soek iemand wat redelik konstruktief kreatief omgaan met dinge. Jy

verdraagsaamheid om 'n redelik veeleisende kursus en 'n Studenteraadspas saam wat jy doen 'n suiwer, duidelike standpunt hê. Jy moet konsekwent wees; jy moenie rondval nie.

Wat is jou "suiwre standpunt" oor die politieke situasie in Suid-Afrika?

My eie opinie? Ek soek 'n regverdiger sameleving waarin daar sekere waardes soos vrye onderne-

Foto's geneem deur Bun Booyens.

INTERDISCIPLINARY SEMINAR

Unique discussion links disciplines

Observers and/as participators. Prof Larry Scully, head of the Art Department, addressing the audience at the opening of the interdisciplinary seminar, 'The Observer as Participator'. The seminar was presented in conjunction with the 21st birthday celebration of the Art Department.

SA nie só lelik, sê Pfeifenberger

'EK het die indruk dat eerstejaars studente in Suid-Afrika 'met 'n lepeltye gevoer word'. Skygbaar verkies dosente dit so, omdat 'n student dan nie 'lastig' is, en miskien moeilike vrae vrae nie.'

Dit is een van die interessante stellings wat prof. Werner Pfeifenberger, voorsitter van die Departement Staatsleer en Publieke Administrasie in 'n onderhoud met *Die Matie* maak het.

Selfversekerd

Prof. Pfeifenberger is 'n Oostenrykse burger, wat tot die einde van 1983 aan die Universiteit van Westfale in Duitsland verbonde was.

"Eersterjaars in Europa, veral aan Duitse universiteite, is baie meer selfversekerd as in Suid-Afrika — hulle meen hulle weet reeds alles," het hy gesê. Volgens prof. Pfeifenberger is studente in Suid-Afrika "meer beleefd" en "ordelik" as in Europa.

Volgens prof. Pfeifenberger speel studente daar 'n heelwat belangriker rol in die bestuur van die universiteit as in Suid-Afrika. Europese studente dien byvoorbeeld in die senaat en fakulteitsrade van hulle universiteite en daar, is by sommige universiteite selfs 'n studentedekaan.

"Dit is moeilik om te sê presies hoe betrokke hulle by politieke gebeurtenisse is. 'n Klein groep, ongeveer 20%, is intens betrokke. Hulle neem deel aan betogings en wil veral negatief en destruktief meewerk.

"Die meerderheid stel nie baie belang nie, maar stem wel in nasionale verkiesings. Die oorgrote meerderheid durf dikwels niks sê nie en is bang om 'n teenoorgestelde mening uit te spreek, veral by sensitiewe vraagstukke soos Suid-Afrika.

Fasciste

"Hulle is bang dat hulle as Fasciste uitgeskel sal word. 'Fascis' is die groot skelwoord in Europa — as 'n persoon eers as 'n Fascis bekend staan, word daar nie meer na hom geuister nie en word hy eintlik as 'n misdadiger beskou. Dit kan gevaarlike gevolge hê — jy kan jou pos verloor."

Volgens hom is beide linkses en regsregte nodig vir die suksesvolle funksionering van 'n demokrasie. "Demokrasie berus op ewewig tussen regering en opposisie en

tussen linkses en regs. Sonder linkses sou ons 'n regse diktatuur hê en andersom. Daarom sal ek glad nie omgee as die HNP byvoorbeeld 'n paar setels verower nie," het hy gesê.

Hy het bygevoeg dat "Suid-Afrika nog sal moet leer dat opposisie 'n wesentlike deel van demokrasie is. Dit wat gevaarlik of vyandig teenoor die regering of regerende party is, is nie noodwendig gevaarlik of vyandig teenoor die staat nie. In Suid-Afrika word opposisie egter dikwels as kommunisties of gevaarlik beskou."

Hy het die UDF en dr. Allan Boesak as "huigelaars" bestempel, maar gesê dat die UDF na sy mening nie verbied behoort te word nie. "Ek hou nie van die UDF se metodes nie, maar as hulle so aangaan sal hulle uiteindelik self bewerkstellig dat hulle nie ernstig opgeneem word nie."

"Indien hulle verbied word, sal hulle dadelik as martelaars beskou word. Dit kan hulle ook in die arms van die Kommuniste dryf," het hy gesê.

Tuislande

Prof. Pfeifenberger het sy steun uitgespreek vir die tuisland-gedagte en gesê dat dit "daadwerklike historiese" gebiede is, wat Swartes "die geleentheid gee om selfstandige politiek te beoefen."

Hy het die argument dat

Marisa Honey
"EACH interpretation of a culture is coloured by the philosophy or viewpoint of the observer." This statement was made by Mr Timo Smuts of the University of Stellenbosch's Department of Art at an interdisciplinary seminar held on 12 September.

Viewpoint

Mr Smuts said that a distinction should be made between the artist as an observer of reality who participates by recreating that reality in his own terms or the terms of those who determine the form art should take in certain cultures, and the observer who participates by interpreting the artworks.

As a result of the philosophy or viewpoint of the observer there have been various interpretations of art of the past, said Mr Smuts.

The theme of the seminar, which was instigated by Dr Tsion Avital from Israel and organised with the help of Mr Victor Honey of the Department of Art, was 'The Observer as Participator'.

Seven University of Stellenbosch lecturers from different disciplines took part.

The second speaker was Dr Anton van Niekerk of the Philosophy Department. According to him, to be without senses, therefore being unable to make observations, would be to be without knowledge, for "knowledge starts with perception". "To observe is to bring light where earlier there was only darkness."

He went on to say that man and world are a unity of mutual implication — the existence of the one presupposes the existence of the other. Real knowledge consists of statements formulated in language and man therefore actively participates in the process of acquiring knowledge, said Dr Van Niekerk.

Togetherhness

"The observer is an experimentalist," according to Dr Hendrik Geyer of the Institute of Theoretical Nuclear Physics. According to Dr Geyer there has been a marked development in the role of the participant as observer

in Physics. Whereas in the past there was "participation without observation" (resulting in absurd statements) and "observation without participation", we now find a "certain togetherness with the observer and what is being observed" in physics, he said.

Ms Maureen Shaw of the Psychology Department mentioned that the psychologist's work has a lot to do with observation. Besides the certain basic characteristics of the observation process which are characteristic of all human beings, there are also acquired individual ways of observation, she said.

According to Ms Shaw the personal involvement of the observer with what is being observed plays an important role, and the observer therefore plays a very active role in the process of observation.

Mr Herman Pretorius of the Drama Department was the next speaker. He said that in the theatre the observer as participant is to be found very noticeably in visual and audible terms. According to Mr Pretorius the observer in the theatre, the audience, is not only observer and participant, but also co-creator.

Participation

This is possible because the audience is busy with mental activities as they watch the play. Mr Pretorius said that the audience interprets the play according to their own insights and experience; they create while they watch, for the visual impressions produced on the stage are incomplete; and they react visually and audibly, influencing the actors and the people around them.

"Participation in the legal sphere is the making of law or the contribution to the development of law," said Dr Hugh Corder of the Law Faculty. He said that everybody, lawyers and non-law-

yers, are participants in laws and the making of laws. We participate in the legal system by our attitude to the obedience of legal rules and the use we make of the legal process, he said.

Dr Corder said that "just as we participate in justice by observing injustice in silence, so we participate in law-making by the passive acceptance of law and legal rules."

The final speaker from Stellenbosch was Prof Johan Degenaar of the Political Philosophy Department who used as the basis of his talk his motto, "How we articulate our world determines how we arrive at what we call reality."

Response

According to Prof Degenaar we need a model to explore the theme. He said that our various observations of the political scene colour the political scene and determine what counts as political reality for the observers. "The nature and extent of their political participation determines the perception people have of a situation."

He said that in politics we not only have observation as a kind of participation, but also political participation as the basis of observation. He illustrated this aspect by showing how the extent of the participation in South African politics by the different racial groups colours their perceptions and influences the response they show.

Dr Tsion Avital from the Centre of Technological Education in Israel ended the seminar briefly, and said that the purpose of the meeting was to show that different people could deal with the same idea from the perspective of their various disciplines.

The seminar was followed by a discussion and questions from the audience.

Hof het min diskresie by politieke verhore

POLITIEKE VERHORE is 'n realiteit in Suid-Afrika vandag, het mnr. Craig Watt-Pringle, 'n LLB-student, op die Algemene Jaarvergadering van Regslui vir Menseregte gesê.

Volgens hom is mense dwarsdeur die Suid-Afrikaanse geskiedenis vervolgs wens hul opposisie teen die regering.

Voor die middel van die eeu moes politieke verhore hoofsaaklik ingevolge gemeenregtelike oortredings soos verraad, sedisie en brandstigting gehou word. Mense kon byvoorbeeld nie vir sabotasie vervolgs word nie.

Ingevolge die Algemene Regswysigingswet is daar, by verhore in verband met sabotasie, geen verwysing na die

bedoelings van die aangeklaagde nie, het mnr. Watt-Pringle gesê. As daar bewys word dat die aangeklaagde skuldig is aan die betrokke optrede, hoef die hof net vas te stel of enige van 'n lys van tien gevolge, objektief gesproke, daaruit sou verrys. Volgens mnr. Watt-Pringle is dit die aangeklaagde wat moet bewys dat hierdie gevolge nie veroorsaak is nie. Hierdie bepaling is dus strydig met die beginsel dat die staat die aangeklaagde se skuldigheid moet bewys.

Verder het die vonnisse in politieke verhore strenger geword. Volgens mnr. Watt-Pringle het die instel van minimum-vonnisse veroorsaak dat die hof nie meer sy diskresie kan uitoefen om vonnisse te versag nie.

Tot die mate waarin regsregters wel hul diskresie kan gebruik, lyk dit asof hulle sterk daardeur beïnvloed word as hulle die optrede van die skuldige kan verstaan, al ondersteun hulle dit nie, het mnr. Watt-Pringle gesê. Hy het as 'n voorbeeld genoem dat Barbara Hogan, wat slegs as boodskapper vir die ANC opgetree het, 'n vonnis van tien jaar tronkstraf gekry het. Mnr. Watt-Pringle het gesê dat prof. John Dugard van die Universiteit van die Witwatersrand in dié verband opgemerk het dat dieselfde regter lede van die AWB, wat skuldig bevind is aan die onwetlike besit van wapens, opgeskorte vonnisse gegee het omdat hulle volgens hom slagoffers van hul omstandighede was.

Jannie Swart aan die woord tydens die eindronde van die Interkoshuis-debatskompetisie. Die span van Dagbreek, wat bestaan het uit Jannie Swart en Hans Muller, het die eindronde teen die span van Libertas, bestaande uit Pieter Duvenhage en George van Niekerk, gewen.

Die mosie wat deur Dagbreek ondersteun is, was: "Die afskaffing van die Wet op Gemengde Huwelike en Artikel 16 van die Ontwet is versoenbaar met die huidige sosiale omstandighede in Suid-Afrika."

Die eindronde het op 11 September plaasgevind.

DIE afgelope twee weke het die nuutverkose Studenteraad (SR) koppe bymekaargesit om deeglike beplanning van die termyn wat voorlê te doen.

Twee naweke gelede is 'n leierskolingskursus by Fleur du Cap, Rembrandt se gastehuis op Somerset-Wes, gehou. Die doel hiervan was om SR-lede in staat te stel om hulle kennis en leierskapsvaardighede uit te bou. Onder leiding van proff. Chimpie Cawood en Bernard Slabber het die SR veral gekonsentreer op situasieleierskap binne verskeie groepsverbande.

Baie van die seminarie het op selfkennis gefokus. Daar was veral 'n moeilike vraag wat spesiaal "ingevoer" is uit die VSA waarmee elkeen kon vasstel of hy meer mens- of taakgerig is.

Die SR-doelstellings van die afgelope termyn is krities geëvalueer en probleemareas waaraan aandag gesken behoort te word, is voorts geïdentifiseer.

Die algemene doelstelling

vir die 1984/1985-termyn is om deur effektiewe leierskap die studente-unie te verteenwoordig en te dien binne die raamwerk van gevestigde tradisies en die dinamiese beeld van die universiteit.

Van die meer spesifieke doelstellings is onder andere effektiewe benutting van die SP/SR-stelsel, beter skakeling met die Prim-komitee, benutting van bedingingsmag by die Universiteitsowerhede en inter-universitêre skakeling.

Aangesien 1985 amptelik bekend sal staan as Jeugjaar, sal die SR probeer om sekere aktiwiteite daarby te laat aansluit. Daar sal verder gepoog word om die beskikbare finansiële bronne effektief te gebruik, samewerking met *Die Matie* te verbeter en SR-aktiwiteite deurlopend te evalueer.

Gedurende die beplanningskursus verlede naweek by Aroma Sands in die Strand, is elke portefeulje in diepte bespreek en beplanning vir die jaar is in besonderhede gedoen.

SR beplan vir jaar wat kom

perspektiewe en dinge

'n JUFFROU met 'n lyfie, ensovoorts, ensovoorts, stop my onlangs op die trappe van die KGB en druk my . . . eh, ek bedoel druk 'n pamflet onder my neus.

Ek probeer nog 'n jinne-juffrou-jy's-mooias-jy-kwaad-is, maar sy bly moeilik.

Sy: Meneer . . .

Ek: Ag nee wat, noem my sommer Riaan.

Sy: Riaan . . . ek bedoel, meneer, ek wil nie jou naam weet nie!

Ek: (Begin aanstryk bib toe.)

Sy: Riaan . . . Waarvoor staan UDF? Soveel pamflette word versprei; Natpunt en, en . . . Ag ek wil net weet waarvoor die goed staan, want my ou swot Politieke Filosofie en nou's daar 'n ander meisie agter hom aan en ek is vreeslik lief vir hom . . . (sy byt haar onderlippe vas) en ek wil ook oor dié goed met hom praat.

Ek: Juffrou, is jy seker hy wil net met jou praat, soos in *praat*, oor die goed?

Sy: Meneer! (En toe is sy daar weg sonder dat ek kon sê wat ek eintlik wou sê. Ek hoop sy lees hierdie.)

Juffrou, dit staan vir United Democratic Front en dis 'n goeie vriend van my, Nicholas Myburgh, wat die "goed" versprei het.

Hoe dit nou ook al is, die pamflet skiet sommer so van die heup af. Daar's kwan-suis 'n storie agter die UDF waarvan ek en u as "bright students" kennis moet neem.

Die UDF se "million signatures"-veldtog teen die Grondwet is eintlik 'n lys wat die ANC gebruik om nuwe lede te werf.

Indien iemand u dus nader met só 'n lys moet u onmiddellik rooi sien en moordskreeu en sonder om

tyd te verspil met u eie veiligheidspolisieman in verbinding tree. Daar is blykbaar ten minste twee in elke koshuis.

Die (ideo-) logiese afleiding wat dus van die UDF gemaak kan word is dat dit eintlik die ANC in UDF-klere is.

Ek en u (só sê die pamflet) het nou persoonlik teikens vir die ANC se "Try for White"-beleid geword.

riaan smit

So, as u 'n Meganiese Ingenieur-student is, pasop! Die UDF-ANC sal u beslis probeer werf, want hulle het "bright students" soos u nodig om die instandhoudingswerk van hul Russiese militêre voertuie te behartig. Dis nou as die groot trek van die Limpopo tot in Kaapstad begin het. Of hulle het tokkelokke nodig om na

hul (wit) troepe se geloofslewe om te sien. Of dokters en verpleegsters. Of politieke filosofe om die ideologie suiwer te hou. Of SR-lede om knap administrasiewerk te verrig. . . .

Nicholas, ek wag vir daai klop op my kamer se deurtjie. Intussen kyk ek maar na Pieter-Dirk Uys se "Total Onslaught"-video; oor en oor en oor. . . .

Die Nic-pamflet is na bewering deur die NP geborg. Is dit nou 'n geval van *Groot Boetie* wat sy stem dik maak? Of gogga maak vir baba bang? Die tyd sal leer.

Toe verskyn daar so 'n ou klein pamfletjie wat vreeslik swak gedruk is en wat kwan-suis 'n pro-UDF punt probeer maak en blykbaar bedoel is as 'n antwoord op Nicholas se pamflet. Ná al die UDF-ANC selle op Stellenbosch vergader het hoor ek toe dat dit nie hulle werk was nie.

En toe bel 'n betroubare bron my een oggend verlede week (dit was nog donker en die UDF-ANC funksioneer net in die donker) en vertel my dat die "opposie" self die antwoordpamflet gefabriseer het.

Diepseuns. Daar's mense anderkant die draad wat net so lank soos julle in die "game" is en ook al die hou onder die belt ken.

Ek dink Nic verdien hierdie week se natwaslappie: "To Nicholas Myburgh. With love from Moscow."

Daar was ook twee Steve Biko-pamflette. Dit het sy dood op 12 September herdenk.

* * *

'n Uitgesproke UDF-ondersteuner, dr. Alan Boesak, sou toe op die kampus kom praat het. Soos ek in die vorige uitgawe gesê het, meneer die Rektor, die hoop beskaam nooit. . .

* * *

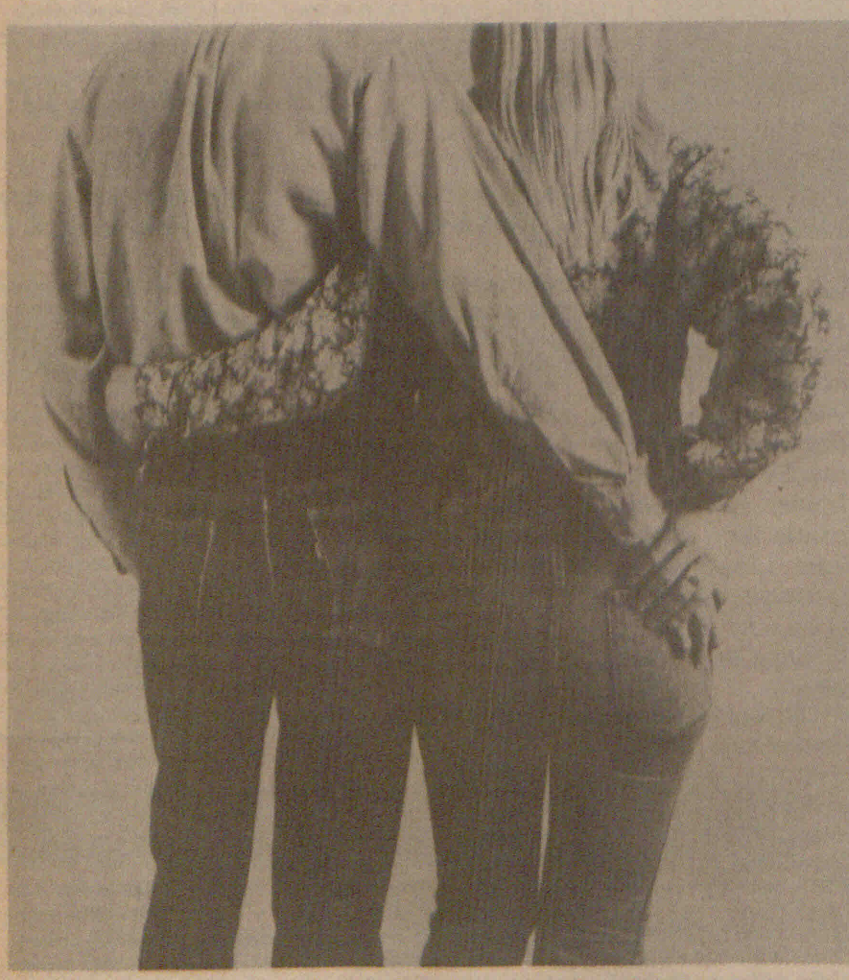
Parlementslede word voortaan LP's genoem. Gewonder of hulle nou die Hansard die "Strolling Bones Record Guide" gaan noem. 'n Vriend sê in die week ewe onskuldig hy meen daar is baie "bad local pressings" onder dié LP's.

MANNA

En as Ek gegaan en vir julle plek berei het, kom Ek weer en sal julle na My toe neem, sodat julle ook kan wees waar Ek is. Joh. 14:3

A Question of Balance

Love is union with somebody, or something, outside oneself, under the condition of retaining the separateness and integrity of one's own self. Erich Fromm

Boos se TONTEELDOOS

COOS was verskriklik opgewonde, hy en die Regisseur. Want vir 'n verandering was daar weer aksie. Veral Coos freak uit oor aksie.

Die aksie was van 'n ander aard as wat Coos nou al só lank verwag, maar nou ja, enige halwe eier was nog altyd beter as 'n halwe, en meen 'n leë dop. So van dop gepraat; hy en die regisseur drink toe sommer 'n dop.

Wel, die aksie: Natas, dis nou daardie diaboliese vriend van Coos, kom mos toe met die pamflet wat hy in die Jón gekry het by Coos aan. Natas se vriend Niek het 'n pamflet onder sy eie naam versprei. En dit teen 'n groot organisasie soos die UFO (Union for Oil). "Groot ambisies wat party mense darem koester", dink Coos. Natas was haastig en hulle kon toe nie klaar gesels nie. Die volgende dag kom Coos se vriend hom weer besoek. Dié keer is Natas histeries: US-POLS(T) het 'n aanslag op die bese Niek geloods. "Dis onmoontlik," sê Coos. Hy dag al die tyd US-POLS(T) bestaan nie meer nie. "Dis omdat jy so apaties is dat jy niks weet wat op die plek aangaan nie," sê Natas. Coos gryp Natas aan die nek. Hy het nog altyd 'n behoefte gehad om die Bose te oorwin, en mskien is dit goed om sommer by jou vriende te begin. Maar gelukkig kon Natas vir Coos tot bedaring kry. "Dis alles net hoorsê, en

wie sê dat Niek gesponsor is soos wat US-POLS(T) sê? En wie sê dat dit US-POLS(T) is wat dit gesê het? Dit was naamloos."

Dit was 'n bóls-up. Coos was deurmaak. Dis net waar Natas hom wou hê. Die Bose en sy medewerker Natas het geseëvier. Toe drink hulle maar Bols.

Intussen was daar uit 'n ander hoek 'n bietjie aksie waarneembaar (dis nou behalwe vir Sion Rol-4-bal wat die hele kuns-konsepsie en dus ook die stomme Bosse kunsleefhebbers en dus ook die teatergangers op hol het).

So van seëvier gepraat: Sekere vure seëvier ook, trouens 'you can't blow out a fire'. Natas kom vertel vir Coos mos die storie van 'n sekere Beef-ste(a)k-ou wie se verjaardag hulle gevier het. Hy het onder andere gehelp om pamflette te versprei om die verjaardag te denk.

Any case, Coos het maar net so sit en luister. Dit lyk blykbaar mode, die pamflette sonder of met (on)beroemde name. En verder het hulle party gehou om toetse te vier en hang-overs gehad.

Die Regisseur het 'n hang-up begin kry as gevolg van die gebrek aan aksie. Backstage het stowwerige kostuums gelê en wag vir nog 'n speelvak wat hopenlik sal help dat hulle (die kostuums) 'n bietjie lug kry.

COBUS SMIT

Matie-gesprek
(Vervolg van bl. 10)

ek is verkramp nie.

Dink jy die SR het 'n politieke funksie? Dink jy die SR moet standpunt inneem namens die studente? Is die SR verteenwoordigend genoeg om standpunt te kan inneem?

In die eerste plek sal dit die SP wees wat standpunt inneem en hulle is verteenwoordigend genoeg. Die SR as sulks kan politiek praat as hulle opdrag kry van die SP of as hulle namens hulleself praat. Ek sou liever wou sien dat die SP politieke uitsprake namens die studente maak as die SR. Dit is hoe die stelsel moet werk: studente, SP, SR. Politieke uitsprake sonder inagneming van die studente of die SP kan net tot 'n vertrouensbreuk lei.

Bv. in plaas van die meningsopname oor oop koshuise kon die SR net 'n uitspraak gemaak het sonder om studente te raadpleeg. Dit sou niks beteken het nie.

Wat dink jy het die meningsopname op die ou end beteken?

Die groot ding was die bewusmaking. Studente het gesien dat hulle hieroor moet praat.

'n Ander voordeel was dat dit 'n slag die studente self was wat gepraat het. Daar was nie inligtingsvergaderings nie — dit het skielik gekom. Dit was nie die opinie van een of ander studenteleier nie. Die studente het redelik op hulle harte gereageer.

Hoe het jy die uitslag van die meningsopname geïnterpreteer?

Omdat die meningsopname na my mening te breed en te algemeen opgestel is, wil ek net 'n paar breë afleidings maak. Studente het begrip daarvoor dat daar so 'n probleem bestaan. Die meeste studente is ten gunste van volledige inskakeling. Hulle voel verskillend oor oop koshuise.

Tot watter mate bestaan daar 'n "apatiese studentemassa" en as hulle sou bestaan, hoe kom is hulle daar?

Ek dink daar bestaan so iets — dit hang af van hoe 'n ou dit wil definieer. Maar dit is 'n samelewingsverskynsel. As 'n mens dink party ouens kom Stellenbosch toe om vir 'n beroep opgelei te word, dan kan ek verstaan dat hulle nie belangstel in die tipe dinge nie.

'n Mens weet nie hoe om hierdie groep te betrek nie. Hulle is ook baie gou om te kritiseer nadat iets gebeur het.

Hoe kan die apatiese student verander word?

As die SR projekte aanpak, moet dit professioneel gedoen word — daar moet nie twyfel wees daaroor dat dit die moeite werd is nie. Sangfees, Intervarsity — jy moet dinge verbeeldingryk doen. Besprekings moet aktueel wees. Ons moet vir studente wys dat ons vir hulle iets beteken.

Dink jy nie 'n groot rede vir die apatie teenoor die SR en SP lê in die stelsel nie? Dat studente

nie voel hulle is regtig verteenwoordig nie?

Ja, dit kan wees. Dit is patrone wat oor jare kom en wat nie net in die stelsel is nie. Studente het nog nooit SR-vergaderings in groot getalle bygewoon nie.

Kan die patroon nie verander word as die stelsel meer verteenwoordigend gemaak word nie?

Ek dink nie die stelsel kan meer verteenwoordigend wees nie. Sy swak plekke lê in ander plekke as in verteenwoordiging.

Waar?

Die hele kwessie van debat in die SP voor stemming. Die feit dat jy met elke mosie moet teruggaan na jou kiesafdeling. Wat onderskei die SP van 'n bus waar almal 'n stem kan ingooi?

Dink jy nie meer onafhanklike kandidate moet op die SP toegelaat word nie?

'n Mens kan dit oorweeg. *Ek is bereid om enigiets te oorweeg.* Dit is 'n goeie idee om buitengewone kandidate 'n bietjie uit te brei, 'n bietjie meer te maak.

Dink jy die koshuise is op die oomblik oorvertreenwoordig in die SP nie?

Ek is baie meer geneig om die SR te sien in terme van deelname en hoe deelname verteenwoordig word.

Ek wil nie koshuise en privaatwyke teen mekaar opweeg nie, maar as die SP-verkiesings kom, waar is hulle ouens?

'UDF-boys' nie welkom in S'bosch**ANTI-UDF-MANI-AK skryf:**

Na aanleiding van 'n pamflet (UDF — waar staan u?) wat uitgegee is deur N.G. Myburgh, neem 'n mens met skok kennis van "The story behind the front" soos uiteengesit in die pamflet. Hierdie pamflet ontmasker die UDF vir wat hy werklik is — 'n radikale werktuig in die hande van 'n ANC/Kommunistiese Party-komplot om 'n rewolusie in Suid-Afrika aan te blaas.

As daar wel UDF-ondersteuners is wat eerlik glo dat hulle deel is van 'n vreedsame poging om 'n ware demokrasie tot stand te bring, moet hulle nou wakker skrik, voor hulle wreed ontugter word. Tensy hul natuurlik glo dat 'n eenparty-diktatuur met 'n staatsbeheerde media en kommunistiese beginsels wel vryheid en demokraties is.

Nou blyk dit verder dat die enkele dosente en studente (wie nog nie weet wie hulle is nie, is 'n vreemdeling in Jerusalem) by US wat "UDF-boys" (*sic*) is, is skaam vir hul oortuigings.

In 'n naamlose pamflet praat hul dit goed dat 'n UDF-vergadering 'n minuut van stilte vir wyle Yuri Andropov gehou het. Dit wys mos waar hul sentimente lê, wat hul vir SA beoog.

Sulke mense is nie baie welkom in Matieland nie.

SR-voorsitter?**CHRIS BARNARD skryf:**

Die weiering van die nuutverkose Studenteraad om 'n dame as voorsitter aan te wys, is net nog 'n bewys van hierdie liggaam se onvermoë om by veranderende tye aan te pas en sodoende studente se behoeftes te bevredig.

Die uitslag van die stemming deur Studenteparlementslede is tog 'n duidelike mosie van vertroue in die dameskandidate. Twee kandidate, mee. Karin Strydom en Annami Oosthuysen, het meer stemme verwerf as Le Roux van der Westhuizen, wat as voorsitter aangewys is.

Nogtans het die SR hom geroepe gevolg om steeds vas te klou aan die argaiese tradisie van 'n manlike voorsitter. En dit terwyl Stellenbosch kwansuis die argitek van verandering is. . . .

S'berg varsity nie so erg nie**CHRISTINE LE ROUX en ANGE-LIQUE LOURENS, HARMONIE, skryf:**

Na aanleiding van die berig "Simonsberg intervarsity ont-aard in besope chaos" op p. 6 in *Die Matie* van Donderdag 23 Augustus, wil ons net graag ons mening lug.

Ons het geen persoonlike grief teen die skrywer van die artikel nie, maar wil net 'n geregverdigde, meer positiewe beeld van die mini-intervarsity teen Smuts Hall by die Universiteit van Kaapstad probeer skep.

Ons praat vanuit die standpunt van twee dames wat dit "gewaag" het om van die busse te vertrek. Alkohool is van vroegoggend af gebruik en daar was dié persone wat hulle vergryp het en vroegdag "gekoring" was, maar hulle was definitief in die minderheid en het niemand gepla nie.

Ons was op die pawiljoen terwyl die manne "touch rugby" gespeel het en die gedrag wat hulle ten opsigte van die Ikeymeisies geopenbaar het was regtig nie so vulgêr soos beweër word nie. Hul gedrag teenoor ons was regtig goed.

Ons het die aand heerlike braaivleis geniet wat deur die manne self gebrui is. Soos in die berig tereg genoem is, "hoe later, hoe kwarter". Party manne het later die aand begin handuit ruk, maar hulle was steeds in die minderheid. Smuts Hall se inwoners het ons goed ontvang en tog was dit nie net Simonsbergers wat hulle die aand "te buite" gegaan het nie.

Ons het met die laaste bus die aand teruggekome. Almal was in 'n vrolike stemming, party erg gekoring, maar niemand was aggressief nie. Ons wil ook net meld dat dié wat wel te veel gedrink het, uit alle jaargroepe gekom het en dat dit verkeerd is dat die "onervare" eerstejaars daarvoor blameer word.

Indien daar mense was wat moes of kon kla oor al die "vulgêre" dinge wat die dag gesê of gedoen is, was dit sekerlik ons voorreg, maar ons het die positiewe in die "manne se dag" gesien en sal dit só onthou.

Ons wil die Simonsbergers wat daar was bedank vir hul vriendelike en bedagsaamheid.

Voorspoed met volgende jaar se mini-intervarsity, Simonsberg!

Ons verstaan persoonlike finansiële bestuur.**Omdat ons na jou geldsake omsien, kan jy op jou eie sake konsentreer.**

Jou werk eis waarskynlik die meeste van jou tyd en energie op. Daar is nie veel geleentheid om ordentlik aandag aan jou persoonlike finansiële sake te gee nie. En wanneer kry jy geleentheid om saam met jou gesin te ontspan en te konsentreer op daardie dinge wat die lewe die moeite werd maak?

Ons verstaan hierdie probleem by die Standard Bank. Daarom het ons 'n reeks beleggings saamgestel wat jou behoeftes soos 'n handskoen sal pas. Van effeketrusts tot subskripsieaandele, annuïteitsfondse en ander vindingryke belastingbesparende skemas.

Dit lig die las van jou skouers. Hierdie skemas konsentreer daarop om jou bates te verhoog, sonder dat jy daarop hoef te konsentreer.

Dan het ons ook 'n wye reeks dienste wat jou daaglikse bedrywighede geriefliker maak. Daar is Wentelkredietplan, MasterCard-kredietkaart, Diners Club-kaart en Standard se unieke Autobank.

Kom gesels gerus met jou naaste Standard Bank bestuurder. Jy sal sien dat hy jou heelwat meer kans gee om op die belangrike dinge in jou lewe te konsentreer.

Ons is deur die bank aan jou kant.**Standard Bank**

Die Standard Bank van Suid-Afrika Beperk (Geregistreerde Handelsbank)

SBC 3613/A

STELLENBOSSE SPORTMAN EN -VROU VAN DIE JAAR

John Black

Hokkie

PRESTASIES:

Binnenshuise hokkie:
Stellenbosch I: afrigter en kaptein
Tweede in WP-liga WP-span
Veldhokkie:
Stellenbosch I: afrigter en kaptein
Tweede in WP-liga
Eerste in SAU WP-span
Protea-span: kaptein

Beverley Wait

Netbal

PRESTASIES:

Matie A-span: wen Kampioene-toernooi
Boland A-span: tweede by SA-kampioenskappe
SAU-span
Beste senter SAU
Suidelike Top 10-span (WP, OP en Boland gekombineer)
Suid-Afrikaanse span (gelykstaande aan Springbokspan)

Rése Bosch

Netbal

PRESTASIES:

Matie A-span: wen Kampioene-toernooi
Boland A-span: tweede by SA-kampioenskappe
SAU-span
Beste doel SAU
Suidelike Top 10-span (WP, OP en Boland gekombineer)
Suid-Afrikaanse span (gelykstaande aan Springbokspan)

Annie le Roux

Atletiek

PRESTASIES:

SA-rekord: o/19 vyfkamp
SA-kampioenskappe: vyfkamp - goue medalje
300 m hekkies: goue medalje
100 m hekkies: goue medalje
Matie A-span: Netbal

Kobus Burger

Atletiek

PRESTASIES:

Junior Springbok WP-span: 400 m hekkies
SA-kampioenskappe: brons medalje
Nedbank Prestigebyeenkoms: goue medalje.

Annemarie Meyer

Hokkie

PRESTASIES:

WP Binnenshuise hokkie
WP Veldhokkie
SAU-span
Springbokspan: drie toetse teen besoekende Allied Bluebirds

Is u ook meer werd?

Nog nie? Span dan saam met ons.

Want Sanlammers is nou meer werd as wat enigiemand ooit kon droom.

Danksy Sanlam se rekordbonusverklaring van R1 000 miljoen.

En dis al die vyfde keer in vyf jaar dat Sanlam die bonuskoerse van ons polisse verhoog.

Om die kroon te span, is al die winste uit Sanlam se kundige beleggings en streng kostebeheer ons poliseienaars s'n. Hulle is mos Sanlam se enigste aandeelhouers.

As u dus nog nie jaar na jaar meer werd word nie, gesels met ons. En een van die dae is u ook meer werd.

A.C. Kotze (Senior Takbestuurder)

F. Visagie (IQA)

W.S. Malherbe (B.Econ)

A. Jordaan

J.C. Esterhuysen

T.J. Basson (B.Sc)

J.A. Liversage

J.C. Jansen van Vuuren

Die Sanlam-kantoor
h/v Plein- en
Van Ryneveldstraat
Stellenbosch 7600
Tel. (02231) 72910

Sanlam
Waar u toekoms tel

BENODIG

ONDERNEMENDE STUDENTE-AGENTE VIR 'N TOONAANGEWENDE DIAMANTFIRMA

Ons sal u oplei, die nodige ondersteuning gee en u help om goeie kommissies in u spaartyd te verdien.

Kontak: Dr P. Prins, Posbus 6967 Roggebaai 8012 Tel: (021) 21-1200

KOSHUISRUGBY

Dagbreek eindig onoorwonne in tweede semester

DAGBREEK het Simonsberg in die laaste wedstryd van die tweede semester Sauer-liga geklop. Die span van Dagbreek is die enigste span wat onoorwonne in albei afdelings geëindig het. Hulle sal te staan kom teen Eendrag in die semester-finaal.

Dagbreek het met 10-2 geseëvier. Met die hoë persentasie balle wat die skrum die agterlyn gebied het, kon die telling nog veel hoër gewees het. In die vaste skrum het die swaar agtstal van Dagbreek telkens die Simonsbergers ver terug gedryf.

Simonsberg se voorspelers het heelwat beter vertoon in die lynstane. Die slotte, Chris Mostert en Kobus du Preez, het goeie werk hier gedoen en die meeste van die lynstane gewen. Die Dagbreekers sal beslis aan dié fase van hul spel moet werk as hul enigste die Sauer-beker wil wen.

Karel Hugo, losskakel, en Francois Viljoen, heelagter van Dagbreek, het albei goeie skopwerk gedoen. Met die "merk"-reël is baie veld so verdien. Baie spelers voel dat die "merk"-reël nie baie doeltreffend is nie. Dit veroorsaak dat die bal heen-en-weer geskop word en as gevolg daarvan vind min agterlynbewegings plaas.

Die enigste punte wat in die eerste helfte aangeteken is, is 'n drie deur Ian van

Vuuren. Louis du Pisani het die beweging begin met 'n goeie taktiese skop. Hugo het die bal uit die losgemaak gekry en om die steelkant gebreek. Van Vuuren, die linkervleuel, het die beweging goed afgerond en sy drie in die hoek gedruk. Nicky Cilliers het die regoppaal met die doelskoppoging getref. Dit het die halftydteiling op 4-0 laat staan.

Cilliers het kort na die begin van die tweede helfte 'n sprankeldrie gedruk. Dit was 'n goed verdiende drie, want

Cilliers het goeie spel agter die skrum gelewer. Cilliers het sy drie gedruk.

Jan de Wet, die losskakel van Simonsberg, het hul enigste punte aangeteken. Dit was met 'n skepskoppoging direk voor die pale. Die Simonsbergers het 'n kort-arm gekry nadat hulle 'n merk gevang het. Dit het die telling tot 10-2 opgeskuif en dit was ook die finale telling.

Simonsberg het hierna 'n paar goeie aanvalle geloods.

Hulle kon egter nie afrond nie as gevolg van heelwat agtelosige foute. Die Dagbreek-skrum het verhoed dat hul veel skoonballe kon kry. 'n Skepskop en 'n strafskop is onder andere mis geskop.

Met Dagbreek se oorwinning oor Eendrag twee weke gelede staan hul 'n goeie kans om deur te dring na die Sauer-finaal. Die wenner van die wedstryd tussen Dagbreek en Eendrag sal te staan kom teen die eerste semesterwenner, Helshoogte.

Nicky Cilliers van Dagbreek breek om die steelkant in die wedstryd teen Simonsberg. Cilliers het 'n goeie wedstryd op skrumskakel gehad. Hy het Dagbreek se tweede drie gedruk na een van sy breke. Hy het self die drie gedruk.

OP DIE KANTLYN

André Duvenhage

DIT was lekker om Hennie Bekker weer in die WP-span te sien. Maar wat lekkerder was, was om sy spel dop te hou. Hy het gewys, anders as wat sommige mense aan 'n sekere kant van die Vaalrivier wil glo, dat sy beste dae nog lank nie verby is nie.

Met sy gebruiklike drie het hy sy WP-rekord opgestoot na nege-en-dertig drieë. As in ag geneem word dat hy 'n voorspeler en daar-

by 'n slot is, is dit inderdaad 'n trotse rekord.

Hopelik sal Bekker sy goeie vorm handhaaf. Sy lynstaanvermoë en gewig kan vir die WP broodnodige balbesit in hierdie afdeling van die spel besorg.

WP het juis in dié afdeling gesukkel indie onlangse wedstryd teen Noord-Transvaal op Nuweland en in die Curriebekereindstryd kan dit die verskil tussen wen en verloor wees.

***

Dit is algemene kennis dat Errol Tobias se drie teen die Engelse vroeër vanjaar die eerste toetsdrie deur 'n nie-blanke Springbok is.

Wat min mense weet is dat Tobias die eerste Springboklosskakel sedert Piet Visagie is wat in 'n toets 'n drie gedruk het.

In die tydperk tussen Tobias en Visagie was daar losskakels soos Gerald Bosch en Naas Botha, manne wat primêr skoppers was. Dit lyk asof daar 'n nuwe, amper Franse benadering in Suid-Afrikaanse rugby is. Selfs 'n span soos Noord-Transvaal, tradisioneel die bastion van voorspelerspel en tienmanrugby in Suid-Afrika, speel deesdae hardlooprugby. Hopelik sal Springboklosskakels in die toekomst nog baie toetsdrieë druk.

Die uitslag van die wedstryd tussen die Maties en Ikeys se o.20's was, volgens berigte, tot die einde in die weegskaal. Die Maties het die wedstryd met 21-17 verloor.

Dit is hoofsaaklik toe te skryf aan die feit dat Maties se haker kort voor rustyd van die veld gestuur is om-

dat hy, oop en bloot, sy opponer met die vuus geslaan het. Vir meer as die helfte van die wedstryd moes die Maties toe met veertien man speel.

Die skeidsregter, mnr. Joe Kirsten, kry 'n pluimpie vir sy ferme optrede. Die afgestuurde kry twee vrae om te bepelns: Waar sou die Hedley Atkins-skild gestaan het as hy (die haker) die spel en nie die man gespeel het nie? Gaan hy dit weer doen?

***

Dit is interessant dat Eendrag, hoewel hulle die afgelope twee jaar die Sauerkampioene was en verlede jaar al vyf trofeeë wat op die spel was verower het, laas in 1982 vir Dagbreek kon klop.

Dit lyk asof die Oranje-truie 'n sielkundige agterstand het wanneer hulle teen Dagbreek speel. Hopelik sal hulle hierdie grens oorkom en sal ons vir 'n verandering goeie rugby in die finaal sien.

***

'n Mens sou dink dat 'n prestige-toekenning soos die Universiteit se Sportman en -vrou van die jaar groot reaksie sal uitlok wat inskrywings betref. Dit is met hierdie wanopvatting wat briewe aan die verskillende sportklubs op Stellenbosch gestuur is. Die reaksie was, om die minste te sê, tragies.

Het die Universiteit van Stellenbosch dan so min sportmanne van gehalte (rugbyspelers uitgesluit) dat slegs ses persone waardige nominasies is? Ongelooflik!

Eendrag in eindstryd

EENDRAG het Vrydag daarin geslaag om deur te dring tot die semesterfinaal deur Oude Molen in 'n onaanskoulike wedstryd met 12-0 te klop.

Die spel was deurgaans toingrig en min konstruktiewe rugby is gesien. Albei agterlyne het verkies om te skop eerder as om die bal te laat loop. Eendrag het twee drieë uit gebroke spel gedruk.

Die eerste punte is na ongeveer vyf minute aangekomen. Barnie de Klerk, losskakel van Eendrag, het met 'n strafskop geslaag om sy span met 2-0 te laat voorloop.

Dit was duidelik dat Eendrag sterker is in die skrum en lynstane, maar in die lospel het Oude Molen meer as hulle man gestaan. Die lostrio van Stuart Matthews, Kosie van Rooyen en Louis Lange het goeie werk gedoen en hul span van genoeg balbesit voorsien.

Ongelukkig vir Oude Molen het Eendrag deurentyd gebiedsvoordeel geniet en is die meeste van die balbesit weggeskop om verligting te bring.

Eendrag het 'n keer of wat sterk aangeval. Spelers soos Schalk van der Merwe

(skrumskakel), Nico Wilkens (heelagter), Francois Nell (stut) en Peet Bester (senter) het goeie lopies ingekry.

Daar was ongelukkig nie goeie afronding aan Eendrag se kant nie en geneen van die bewegings het op punte uitgeloopte nie.

Die rustydteiling was 2-0 in Eendrag se guns.

Die eerste drie van die wedstryd is in die twintigste minuut van die tweede helfte gedruk. Oude Molen se losskakel, Hendrik Thieresen, het vanuit sy doelgebied probeer uitskop, maar kon nie die kantlyn haal nie.

Nico Wilkens het die bal op Oude Molen se kwartlyn gevang en binne toe gebrek. Hy het vir Peet Bester aan sy buitekant gegee en Bester is in die hoek oor vir 'n baie goeie drie. Die doelskop was mis en die telling het gestaan op 6-0.

Die laaste punte is kort voor die einde van die wedstryd aangeteken. 'n Losskrum het op Oude Molen se doellyn ontstaan. Eendrag se haker, André Niewoudt, het die bal bemeester en langs die pale oorgedruk vir 'n drie.

De Klerk het gedoen om die eindteiling op 12-0 te staan te bring.

L.J.'s Steak and Pizza House

TRUST BANK CENTRE, STELLENBOSCH.

Invites you, you, and you to the best Pizza's in Town and Tender Mouthwatering Steaks and our Lamb Chops from the Great Karoo and various other dishes. Also Take-Aways.

Bring your own wine.

L.J.'S SPECIALS:

Sirloin Steak	250g	R3,95
Prime Rump Steak	300g	R6,00
Fillet Steak	300g	R6,95

TEL. (02231) — 70641 — 73791

28 September is your last day to order Matie Inter-
varsity sweaters at only
R15,00

puppylove
STELLENBOSCH

TEL.
3866

Francois Viljoen probeer om 'n gaping in die Simonsberg-agterlyn te vind. Viljoen het goed by sy lyn aangesluit en is met 'n paar goeie lopies beloon. Hy het die skopwerk van Dagbreek waargeneem en so heelwat veld gewen. Met dié oorwinning oor Simonsberg kom Dagbreek teen Eendrag in die semester-finaal te staan. Die wenner van die wedstryd sal teen die eerste semester-wenner, Helshoogte, te staan kom.

NOU

In die Amerikaanse sagte pakkie

Kry die beroemde Amerikaanse smaak

LIGGETT & MYERS. TABAKKENNERS SEDERT 1873.

NOU HIER VERVAARDIG IN LIENSIE VAN DIE OPVOLGERS VAN LIGGETT & MYERS TABAKMAATSKAPPY, DURHAM, NOORD-CAROLINA, V.S.A.

